

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie w
Lwowie 4 zł 50 gr.
i dostawą do do-
mu i w całej
Polsce z przesył-
ką pocztową 4 zł
10 gr., zagranica
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesięc-
cznie 3 zł. 50 gr.

Kraków
Biblioteka Jagi

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 13
Telefon redakcji
19.

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.

153.215.

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

HOTEL RZYMSKI Warszawa
Nowo Senatorska 1
OTWARTY

Kąpiele. — Winda. — Telefony miejskie we wszystkich pokojach.

CENY OD ZŁ. 6 —

TELEFON: „Centrala-Hotel Rzymski“. — Telegraf: „Rzymski-Warszawa. 3218
Nr. Nr. 301-21 do 301-26.PRZESILENIE W ORGANIE
RZADOWYM.

Warszawa, 12. 11. (AW.) Organ
rządowy „Epoka“ ma ulec powa-
żnej reorganizacji. Podobno dotych-
czasowi współpracownicy zamie-
rzają założyć nowy dziennik. Re-
daktorem naczelnym organu rząd-
owego ma zostać b. poseł polski w
Rydze p. Kamieniecki.

Pogłoski o rekonstrukcji
gabinetu.

Warszawa 12. 11. (AW.) „Rzecz-
pospolita“ donosi, że rząd Marszał-
ka Piłsudskiego ma ulec rekonstruk-
cji. Zmiany zajdą na stanowiskach
ministrów oświaty, sprawiedliwości
i spraw wewnętrznych.

KONFERENCJA W SPRAWIE
CHORZOWA ODROZCZONA.

Warszawa, 12. 11. Termin konfe-
rencji delegacji polskiej i niemie-
ckiej w sprawie Chorzowa, mającej
się pierwotnie odbyć w poniedziałek
uległ znacznemu przesunięciu. Kon-
ferencja rozpocznie się 22 bm.

Rada Banku Polskiego
przeciw manifestowi.

Warszawa, 12. 11. (AW.) Na o-
statnim posiedzeniu Rady Banku
Polskiego omawiano treść manifestu
finansistów 16 państw. Stwierdzono
że propagowana przez manifest za-
sada wolnego handlu bez uprzedniej
realizacji warunków ogłoszonych w
liście prezesa Banku Polskiego do
gubernatora Normanna, byłaby
sprzeczna z interesami Polski.

PROTEST DZIENNIKARZY LWÓW-
SKICH PRZECIW KAGAŃCOWEJ USTA-
WIE PRASOWEJ.

Warszawa, (Tel. wł.)

W drodze telegraficznej nadszedł
tu uchwalony na zgromadzeniu
dziennikarzy lwowskich w dniu 11
bm. protest przeciw kagańcowej
ustawie prasowej, wystosowany
pod adresem marszałka sejmu i
prezydium rady ministrów.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia
12 b. m. w Warszawie 9.01 zł. —
w Krakowie 9.02 zł. — we Lwo-
wie 9.00 zł.

Urzędowe notowania giełdy war-
szawskiej. Dolar. Transakcje 8.99.
Sprzedaż 9.01. Kupno 8.97.

N. Jork. Transakcje 9.00. Sprze-
daj 9.02. Kupno 8.98.

Zurycch urzędowy. Warszawa
58.00; N. Jork 5.18 5/8; Londyn
25.1525; Paryż 17.05; Wiedeń 73.05;
Praga 15.36; Włochy 21.35; Belgia
72.15; Budapeszt 72.55; Sofja 3.75;
Holandia 207.40; Oslo 129.75; Ko-
penhaga 138.00; Sztokholm 138 3/8;
Hiszpanja 78.50; Bukareszt 2.85;
Berlin 123.15; Belgrad 9.15.

Giełda nowojorska. Warszawa
11.62; Londyn 4.85 11/16; Paryż
3.22; Wiedeń 14.25; Praga 2.9625;
Włochy 4.08; Belgia 13.92; Buda-
peszt 14.25; Szwajcaria 19.29; Sofja
0.72; Holandia 40.005; Oslo 25.03;
Kopenhaga 26.63; Sztokholm 26.69;
Hiszpanja 15.145; Berlin 23.745; Bel-
grad 1.77.

Otwarcie sesji sejmowej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

Rząd do obecnej chwili nie zawi-
domił Marszałka Sejmu, czy na
sobotnim plenarnym posiedzeniu
przy ul. Wiejskiej zabierze głos
przedstawiciel Rządu z racji przedło-
żenia Sejmowi budżetu. Marszałek
Rataj ma porozumieć się z Rządem
w sprawie ewentualnego ekspose
ministra skarbu, gdyż od tego zale-
ży wyznaczenie terminu plenarnego
posiedzenia Sejmu, w przeciwnym

razie Sejm rozpocznie swe czynności
od komisji budżetowej.

CEREMONJAL.

Dzisiaj wieczorem oczekują tu ogło-
szenia komunikatu urzędowego u-
stalającego ceremonjal uroczystości
otwarcia sesji sejmowej na Zamku.

MIN. CZECHOWICZ WYGŁOSI
EXPOSE.

Warszawa, 12. 11. (PAT.) Stoso-
wnie do zarządzenia Pana Prezy-

dentą Rzeczypospolitej z 8 b. m.,
jutro, 13 b. m. na Zamku nastąpi o-
twarcie zyczajnej sesji Sejmu i Se-
natu. W związku z powyższym,
przewidywane jest również odbycie
plenarnego posiedzenia Sejmu z po-
rządkiem dziennym: 1. preliminarz
budżetowy na rok 1927-28. Na po-
siedzeniu tem zabierze prawdopo-
dobnie głos minister skarbu p. Cze-
chowicz, który wygłosi expose o
sytuacji finansowej i gospodarczej
państwa.

Nie chcą iść na Zamek.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

Dotąd nie jest wyjaśniony stosu-
nek wszystkich klubów sejmowych
i ich zachowanie się w związku z

otwarcie sesji Sejmu na Zamku.
Jak dotąd, kluby P. P. S., Ukraińcy,
Białorusini i Niemcy zdecydowali
się, że na Zamek nie pójdą. — W

klubach centrowych i na prawicy
przeważają tendencje do nieudawa-
nia się na Zamek.

Fantastyczne plany endeckie.

Monarchiści dążą do polsko-czeskiej unii personalnej.

Warszawa, 12. 11. (AW.) Dowia-
dujemy się z Cieszyna, że niedaw-
no miała się tam odbyć poufna roz-
mowa między jednym z wybitnych
przywódców obozu narodowo-demo-
kratycznego w Polsce, wracającym
z Krynicy a znany czeskim polity-

kiem nar.-dem. podczas której oma-
wiano obecną sytuację polityczną.
Postanowiono obustronnie dążyć do
realizacji idei polsko-czeskiej unii
opartej o ustrój monarchiczny. Mia-
no również uzgodnić stanowisko w
sprawie wysunięcia wspólnego kan-

dydata na tron polsko-czecho-
słowacki w osobie księcia Cyryla Ko-
burgskiego, brata króla Borysa buł-
garskiego. Ks. Cyryl bułgarski na-
leży jak wiadomo do najwziętszych
posiadaczy ziemskich w Czechosło-
wacji.

Odpowiedź Sowietów na notę polską.

Moskwa, 12. 11. (AW.) W związku
z ratyfikacją traktatu sowiecko - li-
tewskiego, należy się spodziewać
w dniach najbliższych doręczenia
urzędowej odpowiedzi sowieckiej na
protest Polski w sprawie tego trak-

tatu. Opóźnienie w doręczeniu tej
odpowiedzi wywołane zostało —
jak zapewniają koniecznością po-
przedniego uzyskania przez Sowiety
od Litwy wszelkich żądanych gwa-
rancji gospodarczych.

Wina i kara.

Autor dekretu prasowego ustąpi.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

W kółkach zbliżonych do rządu
kolportowana jest pogłoska, że w
najbliższym czasie ustąpić ma z zaj-

mowanego stanowiska szef gabi-
netu prezydium Rady Ministrów p.
Grzybowski, uważany za twórcę
konceptu ustawy prasowej.

CHOROBA CESARZA JAPONJI.

Tokio, 12. 11. (AW.) Cesarz ja-
poński poważnie zachorował. Ce-
sarz zlecił ks. regentowi załatwia-
nie wszystkich spraw państwo-
wych.

NAGRODA NOBLA.

Sztokholm, 12. 11. (AW.) Szwedz-
ka Akademia Umiejętności wyzna-
czyła Nagrodę Nobla na rok 1925.
Za prace z dziedziny fizyki, rozdzie-
lono nagrody na rok 1925 ponie-
dzy 2 profesorów: J. Francka z Ge-
tyngi i G. Hertza z Halli. Nagroda
na rok 1926 za prace z dziedziny
fizyki przypadła profesorowi Uni-
wersytetu paryskiego Janowi Par-
rinowi.

Podwyższenie kolejowej taryfy towarowej.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo komunikacji uchwa-
liło podwyższyć o 10 procent ta-
ryfę towarową na kolejach od 1-go
grudnia br. Co do podwyżki tary-
fy osobowej decyzyja ma nastąpić
z końcem b. m.

Już dziś niech każdy oszczędza pieniądze,
aby mógł podziwiać drugi
największy film świata z
Douglasem Fairbanksem
Książę z lasu (Robin Hood)
wkrótce w Kinie „APOLLO” wkrótce w Kinie „APOLLO”.

3225

Niepokojące sygnały alarmowe.

(Na marginesie wyborów do Kasy Chorych w Warszawie).

Lwów, 13 listopada.

(y) Wynik wyborów do Rady Ka-
sy Chorych m. Warszawy, który —
jak wiadomo — przyniósł zwycię-
stwo liście komunistycznej, jest nie-
spodzianką, która zaskoczyła zaró-
wno opinię publiczną jak i czynniki
rządowe. Nie ulega wątpliwości, że
mamy tu do czynienia z sympto-
mem, który pozwala zorientować
się w nastrojach chwili bieżącej i w
prądach, jakie nurtują dziś pewne
środowiska społeczne. Symptom ten
w danym wypadku — biorąc pod
uwagę zbliżający się okres wybo-
rów do ciał ustawodawczych — po-
siada charakter wymownego ostrze-
żenia przed grożącym Państwu na-
szemu niebezpieczeństwem.

Niebezpieczeństwo to tkwi nie z
dwi trapiących dziś nasze społec-
zeństwo chorób, które ujawnia
właśnie zestawienie cyfr ilości u-
prawnionych do głosowania głosu-
jących i głosów, jakie padły na po-
szczególne listy w wyborach do
warszawskiej Kasy Chorych. I tak
na 150.000 uprawnionych do głoso-
wania, z prawa z tego skorzystało
niepełna 40.000, a więc nie wiele
więcej niż 1/4 część. Olbrzymia wię-
kszość niegłosujących, to ludzie
zniechęceni, obojętni, należący do
najbardziej dziś rozpowszechnio-
nego typu człowieka, który wszelkie
narzucające mu się do rozwikłania
problemy najchętniej rozstrzyga le-
kceważącym „machnięciem ręki”.
To jest właśnie potwierdzeniem
istnienia tej pierwszej z chorób
trapiących nasze życie polityczno-
społeczne; na imię jej apatia i brak
wiary w celowość jakiegokolwiek
akcji społecznej, a więc defetyzm
naigorszego gatunku. Drugą choro-
bą to znaczny wzrost nastrojów ra-
dykalnych wśród szerokich mas lu-
dności, czego potwierdzeniem jest
znowu cyfra 12 1/2 tysiąca głosów,
które padły na listę komunistyczną,
dając jej 21 mandatów (na ogólną li-
czbę 60).

strony kompetentnych czynników.
Nic dziwnego zatem, że wszelka
bardziej radykalna agitacja znajduje
przy tych stosunkach łatwo podatny
grunt.

Wzrost wpływów komunistycz-
nych w szeregach warszawskiego
proletariatu stwierdza nie tylko sa-
ma cyfra oddanych na listę komuni-
styczną głosów. Dla należytej oceny
zwyyczajnie komunistycznych nale-
ży też wziąć i to pod uwagę, że
chodzi tu o partję nie legalną, pozos-
tająca więc pod silnymi represjami
ze strony władz. Mimo tego, mimo
wytężonej jawnej agitacji ze strony

socialistów (zdobyli 16 mandatów)
i chadeków (11 mandatów zamiast
dotychczasowych 21), komuniści o-
trzymali 21 mandatów a pokrewne
im ugrupowanie Bund i Poale Sy-
jon 4 i 2 razem 6 mandatów, co
czyni w rezultacie 27 mandatów ko-
munistycznych, względnie należą-
cych do grup komunizujących.

Czy wszyscy głoszący na listy
komunistyczne należą do wyznaw-
ców programu komunistycznego?
Odpowiedź na to pytanie musi wy-
paść negatywnie. Jak powiedzieli-
śmy powyżej, rozgorzenie i niedzia-
ła są najbardziej podatnym gruntem

dla każdej wywrotowej agitacji. Nie
zadowolenie z istniejących stosun-
ków i niewiara w ich poprawę je-
dnych zniechęca zupełnie do spraw
społecznych i z tych rekrutują się
abstynenci przy wyborach, drugich
— bardziej impulsywnych — pociąga
agitacja komunistyczna. Komunizm
ten to jednak tylko czcza forma, pod
którą kryje się protest i bunt prze-
ciw złu, negacja zniechęconego
porządku rzeczy.

Uprzytomniwszy to sobie musimy
dojść do wniosku, że środki repre-
syjne, chociażby najostrejsze, nie
są wystarczającą i celową bronią
walki z tymi osobliwego gatunku
„komunistami”. Nie wyroki sądowe,
dekrety represyjne i nie twarda
pięść posterunkowa, lecz sanacja
stosunków gospodarczych, walka z
drożyzną i bezrobociem, oto anti-
dotum na wzrost wpływów komuni-
stycznych.

Dziś, gdy stoimy niemal u progu
wyborów do ciał ustawodawczych
oraz do Sejmu i Senatu, wynik
wyborów do Rady Kasy Chorych w
Warszawie rozbrzmieć powinien ja-
ko ostrzegawczy sygnał alarmowy,
który rozlega się w samą porę.

Instytut badania konjunktury gospodarczej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

W najbliższych tygodniach pow-
staje w Warszawie Instytut Bada-
nia Konjunktury Gospodarczej.

Będzie on pod względem admini-
stracyjnym związany z Głównym
Urzędem Statystycznym. Na czele
Instytutu stanie kierownik i Rada,
w skład której wejdą przedstawicie

le ministerstw, instytucji gospodar-
czych, banków państwowych, orga-
nizacji gospodarczych oraz przed-
stawiciele nauki.

Instytut ten, którego zadaniem
będzie badanie konjunktur gospo-
darczych, ma być prowadzony na
wzór podobnego Instytutu przy U-
niwersytecie Harvard w Camori-

dge pod Bostonem i Instytutu „für
Konjunktur Forschung“ w Berlinie.

Instytut warszawski będzie wy-
dawał specjalne czasopismo poświę-
cone powyższemu zagadnieniu,
zamierza również przygotować szereg
specjalnych wydawnictw.

Zakończenie strajku górników ang. nie będzie groźne dla węgla polskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

W lokalu Ministerstwa Przemys-
łu i Handlu odbyła się konferencja,
na której dyskutowano sprawę ko-
lejności dostaw węgla polskiego
krajom importującym. W pier-
wszym rzędzie uwzględniono kolej-
ność tych rynków, które mogą być
stałymi naszymi odbiorcami. Takie-
mi zaś są przede wszystkim kraje
nadmorskie, Austria, Węgry, Cze-
chosłowacja itp.

Podkreślono również, że zakoń-

czenie strajku węglowego w Anglii
nie jest już dla nas zbyt groźne,
gdyż węgiel polski ma już dziś tak

dobrą markę, że może konkurować
na rynkach zagranicznych z wę-
głem obcym.

Rokowania o likwidację strajku górników ang. bez rezultatu.

Londyn, 12. 11. (PAT.) Odbyta
późnym wieczorem konferencja ko-
mitetu wykonawczego górników z
rządową komisją węglową, zako-
ńczyła się bez ostatecznego uregulo-

wania sprawy zatargu. Komitet wy-
konawczy przedstawił konferencji
delegatów górników ostatnie propo-
zycje rządu, oparte na zmianie ilo-
ści godzin pracy.

Akcja w kierunku nasycenia węglem rynku wewnętrznego.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 12 listopada.

Sytuacja węglowa na rynku wę-
wnętrznym poprawia się z dniem
każdym. W tygodniu ubiegłym o-
graniczono wszędzie, z wyjątkiem
wysyłek portowych, eksport węgla
zagranicę.

Dostawa wagonów do kopalń
wzrasta się i dochodzi dziennie od
6 do 6 i pół tysiąca. Nawet w nie-
dziele załadowano przeszło 3 ty-
siące wagonów. Komisarz węglowy
ma przeznaczone do swojej dyspo-
zycji 400 wagonów, które mogą być
rzuczone w to miejsce rynku we-
wnętrznego, gdzie brak węgla staje
się groźny.

W celu przeciwdziałania wyży-
skowi w handlu detalicznym i
zmniejszeniu spekulacji na giełdzie
węglowej Ministerstwo Przemysłu
i Handlu zainicjowało sprzedaż wę-
gla z kopalni państwowej „Brze-
szcze”, po cenach z góry unormo-
wanych, w ilościach dowolnych,
począwszy od 10 kilo, aby w ten
sposób udostępnić kupno najdrob-
niejszym konsumentom.

W JAKICH OKOLICZNOŚCIACH?

Dublin, 12. 11. (PAT.) Z okazji ob-
chodu 8 rocznicy zawieszenia broni
w różnych okolicznościach 9 osób
odniosło rany.

SKAZANIE REDAKTORA „WALKI”
DŁUGOSZEWSKIEGO.

Warszawa, (Tel. wł.)

Tutejszy sąd okręgowy skazał
redaktora czasopisma „Walki” Ta-
deusza Wieniawę Długoszewskiego
za nieposzanowanie władzy na 2
miesiące aresztu. W artykule p. t.
„Kobiety w więzieniu puchną” za-
atakował on naczelnika więzienia
w Grodnie. Artykuł opierał się na
informacjach, pisanych do jedne-
go z adwokatów z więzienia w
Grodnie.

Nadesłane.

PIĘKNE I TRWAŁE OPRAWY KSIĄZEK

wykonuje:

Introligatornia Krzywieckiego

LWÓW, PIEKARSKA 1 C.

(Gmach Tow. pensyjnego). 3180

WINA RIEDLA

2704

U podstaw obu tych niepomysł-
nych — z punktu widzenia intere-
sów Państwa — zjawisk, t. j. zrady-
kalizowania nastrojów ludności i ro-
snącego defetyzmu społecznego
leżą — naszym zdaniem — jedne i
te same przyczyny: złe stosunki
gospodarcze, ciężkie warunki bytu i
niewiara w ich poprawę. Społecz-
stwo ludzone ciągłymi obietnicami,
szumnymi zapowiedziami akcji sana-
cyjnej, nie widząc następnie speł-
nienia tych obietnic i zapowiedzi
przestaje wierzyć w możliwość popra-
wy zła środkami zwyczajnymi tem-
bardziej, że wszelkie akcje społecz-
ne rozbijają się o brak pomocy ze

Pod znakiem czasu.

TAJEMNICE POCZTY LOTNICZEJ.

Lwów, 12 listopada.

Jedną z najcenniejszych (a nie-
zbyt licznych) zdobyczy wojny świat-
tovej jest bezsprzecznie udosko-
nalenie lotnictwa. Przed laty kilkun-
nastu wydawało nam się niepraw-
dopodobieństwem przebycie n. p.
takiej przestrzeni, jak między Lwo-
wem a Warszawą w przeciągu 2-
godzin. Doreczenie przez pocztę li-
stu możliwe było jedynie nazajutrz
po wystaniu i już to wydawało nam
się wielkim postępem cywilizacji. —
Dziś otrzymujemy możemy listy z
Krakowa, Warszawy, Wiednia czy
Berlina, kiedy zaledwie obeschł na
nich atrament.

Niestety bardzo niewielka liczba
ludzi korzysta z poczty lotniczej. —
Przyczyną tego nie jest nieufność
do tej instytucji, ale poprostu nie-
świadomość, a pochodzi ona z nie-
dostatecznego poinformowania pu-
bliczności przez odpowiednią czyn-
ności. Dla reklamy poczty lotniczej
nie wystarczy samo jej zachwalanie,
ale trzeba ludziom dokładnie powie-
dzieć, gdzie się listy nadają, kiedy
poczta odchodzi, ile kosztuje prze-
syłka, jakie znaczki należy nakle-
jać i t. d.

W mieście jest kilka skrzynek na
listy lotnicze, ale nigdzie nie znajdu-
jemy ich wykazu. W komunikacie,
nadesłanym dziennikom, nie mówi
się otwarcie, że opłata listu lotnicze-
go zwyczajnego wynosi poprostu 60
groszy, ale „zaledwie 2 krotnie nor-
malne porto, oraz dodatek municy-
palny w wysokości 20 groszy. Nie
wspomniano także, czy wystarczą
zwyczajne znaczki czy też muszą
być specjalne dla poczty lotniczej.
Po co te lamigłówki?

(m.)

SOJUSZ TURECKO-SOWIECKI.

Londyn, 12. 11. (PAT.) „Times”
donosi z zastrzeżeniem z Konstan-
tynopola, że Cziczeryn i Tewfik
Ruhdi Bey, mają podpisać w dniu
dzisiejszym w Odessie **traktat w
sprawie sojuszu.**

Gen. Sikorski o cudzie nad Wisłą.

Lwów, 13 listopada.

Nagły zwrot w operacjach wojen-
nych w roku 1920, który przechylił
szalę zwycięstwa na stronę Polski i
rozbił w puch bolszewickie szyki,
zwrot, określany nazwą **cudu nad
Wisłą** — stanowi pod względem
strategicznym i historycznym **fenom-
en**, zastanawiający zarówno znaw-
ce spraw wojskowych, jak i laika.
Przyczyny tego świetnego zwycie-
stwa oświetlił wczoraj **gen. dy-
wizji Wł. Sikorski** w odczycie wy-
głoszonym w Ognisku oficerskiem z
cyklu wykładów, zorganizowanych
przez sekcję wiedzy wojskowej.

Wykład, ujęty w jasną, zwartą,
rzeczową formę, wypowiedziany z
właściwą gen. Sikorskiemu **siłą i po-
toczystością słowa**, pozbawiony
czorych frazesów, a oparty na **isto-
tnych faktach**, miał podwójną war-
tość. Dla wojskowych, którzy grem-
jalnie stawili się na odczyt swego
dowódcy, był **fachową oceną pro-
blemu zwycięstwa** nad wojskami
bolszewickimi — zwycięstwa, które
stać się powiła cenną nauką na
przyszłość. Przyjętość i jasność
wykładu uczyniły go zrozumiałym
i zajmującym także dla niefachow-
ców, tembardziej, że o temacie, tak
bliżkim i żywo nas obchodzącym,
mówił **czynny uczestnik** tych krwa-
wych zmagani, jeden z **najdzielniej-
szych dowódców** polskiej armji.

Temat ten rozpatrywał gen. Si-
korski zarówno ze strony dodatniej,
jak ujemnej, t. j. mówił o przyczy-
nach naszej klęski, jaka pozwoliła
wojskom rosyjskim podejść aż pod
Warszawę i Lwów — i o podsta-
wach późniejszego zwycięstwa. —
Dowódca frontu bolszewickiego Tu-
haczewski — wspominał prelegent
— przypisywał klęskę rosyjską na-
stępującym czynnikom: **nieprzygo-
towaniu dowódców** do rozkazywa-
nia wielkim ilościom wojska, nie-
umiejętnemu stosowaniu **środków te-
chnicznych**, wadliwej **konstrukcji
linji frontu**, zmobilizowaniu **poljskich
ochotników**, **rozbieżnemu działaniu
dowódców rosyjskich.**

Przyznając słusność tym poglą-
dom, uzupełnił je prelegent umoty-

wowaniem poprzedniej naszej klę-
ski. Łatwość pierwszych triumfów,
spowodowała **lekceważenie prze-
ciwnika**. Armiję polską, słabo jeszcze
zorganizowaną, trzeba było **impro-
wizować**. Wojnę zaczynaliśmy bez
planu, co nie było winą Nacz. Do-
wództwa, gdyż należało stosować
się do chwilowych warunków, a nie
do nakreślonej z góry linji działania.
Niebezpiecznym dla nas momentem
była duża sieć komunikacyjna na
północy i południu, a brak jej w
środkowej części frontu — oraz
czynnik przestrzeni rosyjskich, o
które również potknął się Karol XII.
i Napoleon. Te całą przestrzeń Pol-
ska starała się utrzymać w swem
ręku, a nie mogąc jej nasycić siłą
ludzką i środkami technicznymi, mu-
siała utrzymywać tylko **ugrupowa-
nia łańcuchowe**, bez zabezpieczenia
tyłów. To też gdy front runął, mo-
żna go było odbudować aż nad
Wisłą.

Warunki powodzenia stworzył do
piero **rozkaz Naczelnego Dowódz-
twa z 6 sierpnia**, oparty na instruk-
cji na której podpisany jest gen. —
Rozwadowski, a który zmienił cał-
kowicie front przez **przegrupowanie
armji**. Podzielono front na trzy od-
cinki: północny miał zatrzymać la-
winę bolszewicką i osłonić warszaw-
ski przyczółek mostowy, środkowy,
czyli **grupa Naczelnego Wodza** mia-
ła wykonać **uderzenie** z południa na
północ, w miejscu, gdzie nieprzyja-
ciel był najsłabszy, i **przejsz z de-
fenzywy w ofenzywę**, odcinek po-
łudniowy miał bronić Lwowa i za-
głębia naftowego i nie dopuścić do
przerwania kontaktu z Rumunią. W
tym **śmiałym rozkazie**, który zry-
wał z kordonowym systemem i roz-
prasaniem sił, leży **tajemnica zwy-
cięstwa**. Powiódł się on w zupeł-
ności, gdyż był wykonany w tajemni-
cy i **zaskoczył przeciwnika.**

Jednakże ważnym czynnikiem
zwycięstwa była **postawa całego
narodu** który nie uległ mirażom o-
bietnic bolszewickich i dał **poparcie
moralne** walczącemu żołnierzowi.
Cuda nad Wisłą jest dziełem całego
narodu i całego ludu polskiego.

† Sp. Józef Nogaj.

Lwów, 13. listopada.

Dnia 11-go b. m. po południu
zmarł po kilkodniowej chorobie
św. p. **Józef Nogaj**, wieloletni dy-
rektor gimnazjum im. hetm. St.
Zółkiewskiego we Lwowie.

Ś. p. Zmarły urodzony w r. 1856
poświęcił niemal pół wieku pracy
nauczycielskiej i wychowawczej,
którą ukochał całym sercem, peł-
niąc ją do ostatnich dni życia z
nieślabnącą energią.

Pogrzeb nieodżałowanego i uko-
chanego serdecznie przez młodzież
i nauczycieli — pracownika na
niwie pedagogicznej odbędzie się
w niedzielę 14 b. m. o godz. 2-giej
po południu z gmachu gimnazjum
im. hetm. St. Zółkiewskiego (ul.
Kuszevicza) na cmentarz Łyczak-
owski.

Zgodnie z ostatnią wolą św. p.
Zmarłego żadnych mów pogrze-
bowych nie będzie.

JEDWABIE, WEŁNY, FLANELE,
poleca tanio 3007
T. FUHRMAN JAGIELLOŃSKA 2.

Za piękny ten wykład podzięko-
wano gen. Sikorskiemu gorą-
cymi oklaskami. Wśród gości obe-
cny był także na sali ks. arcybiskup
Twardowski.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 14. 11. 1920

GEN. WŁ. SIKORSKI.

4

Rola wychowawcza armji.

(Ciąg dalszy).

Podkreśla to tem silnie pomocni-
czą pracą wojskową w dziedzinie
zwalczania analfabetyzmu.

W ten sposób w ogólnych zary-
sach ujęty przedstawia się nam wy-
silek nad wyszkoleniem intelektual-
nych właściwości żołnierza-rekru-
ta.

Obecnie jednak trudy wojenne. oc-
zekujące żołnierza są daleko wię-
ksze, aniżeli to miało miejsce w
przeszłości. Z tych trudów wojen-
nych, ten tylko sobie w całości zdać
może sprawę, kto brał udział w ol-
brzymich uciążliwych przemarszach
wojennych, kto mógł obserwować
ciężką pracę żołnierza nad nowo-
czesnym umocnieniem swych sta-
nowisk obronnych — kto brał ud-
ział, względnie obserwował no-
woczesne bitwy bezwzględnie, bru-
talnie i krwawe jak nigdy w histo-
rii — prowadzone bez przerwy i wy-
dłużki, o chłódzie i głodzie, ty-
godniami i miesiącami całymi.

Zadania więc, jakże nowoczesne
wojna stawia przed fizycznym or-

ganizmem człowieka są olbrzymie.
By im odpowiedzieć musimy dążyć
już w czasie pokoju do rozwoju peł-
ni sił i pełni sprawności fizycznej
u wcielonych do szeregów żołnie-
rzy. — współpracując w ten spo-
sób ze społeczeństwem cywilnym,
w drugiej niezmiernie ważnej dzie-
dzinie wychowania, a mianowicie
w dziedzinie wychowania fizycz-
nego.

Możnaby twierdzić, że ponieważ
do wojska bierze się ludzi tylko
fizycznie zdalnych i że ponieważ
62 proc. ludności stanowią ludność
wiejska — że zatem wychowanie
fizyczne jest w wojsku niepotrzeb-
ne — jego zaś rezultaty nie przed-
stawiają dla narodu — państwa
większej wagi. Tak jednak nie jest.

Rekruci, szczególnie pochodzący
ze wsi posiadają, na ogół podsta-
wne warunki dla wytworzenia fizy-
cznie zdrowego typu. Daleko mu
jednak do tej sprawności i wytrzy-
małości fizycznej jaka jest dzisiaj
potrzebna przy wykonywaniu dale-
kich marszów z wojennym obcią-
żeniem, — i przy prowadzeniu no-
woczesnego boju — wymagającego
oprócz siły fizycznej także dużej
wprawy, zwinności i wyrobienia
fizycznego. Pierwsze próby pod-
jęte z niewyrobionymi fizycznie
żołnierzami, wykazały zawsze dale-

ko sięgające braki ich pod tym
względem. Wyrobienie zatem sił fi-
zycznych żołnierza i rozwój wła-
ściwy przez rozwinięcie zaniedba-
nej zazwyczaj u rekrutów muskula-
tury, uzyskanie potrzebnej spr-
awności i zręczności — w celu za-
stosowania w pracy, czy boju jak
najdalej posuniętej oszczędności sił
bezpośrednim zadaniem wychowa-
nia fizycznego.

Obudzenie zamiłowania do spor-
tów, wyrobienie karność zbitow-
wej, przyuczenie żołnierza do zdro-
wej kooperacji wspólnych wysił-
ków jest dalszym tej pracy rezul-
tatem.

Dbając o intelektualny i fizyczny
rozwój żołnierza nie możemy za-
niebadać jego charakteru żołnierza
nowoczesnego, bowiem uczynić
wystarczająco odpornym nie tylko
na trudy, ale i niebezpieczeństwo
wojenne potrzeba uodpornić go ta-
kże pod względem duchowo-moral-
nym, tembardziej, że żołnierz-
automat, należy moim zdaniem do prze-
szłości. Działać on musi w obec-
nych, niezmiernie skomplikowa-
nych warunkach wojny w mniej-
szym lub większym stopniu, ale
zawsze świadomie. Jego system
nerwowy — stanowiący sprzężony
organizmu musi być również odpo-
wiednio rozwinięty. Jego wartość

moralna pogłębiona — w przeci-
wnym bowiem razie ani jednost-
ka — ani masa nie będzie zdrową
w psychologicznym znaczeniu tego
słowa i nie wytrzyma uderzeń
wojny.

Czyż zastanawialiście się kiedy-
kolwiek nad wielkością nerwowego
napięcia, jakie oczekują żołnierza w
nowoczesnych przeciągających się
walkach?

Różnorodność i nieokreślność
tych niebezpieczeństw, działających
zazwyczaj z nienacką i nieuczeki-
wanu na skutek ciągłego postępu
teraźniejszej techniki wojennej, spo-
tęguje się jeszcze w przyszłości.

Zachować zimną krew i zdolność
do ścisłego rozkazywania, wzgl.
wykonywania otrzymanych rozka-
zów w szalonym rozgwarze dzisiej-
szej bitwy nie jest rzeczą łatwą.
By więc system nerwowy i wola
człowieka nie zawiodły w decydu-
jącym momencie próby — trzeba je
przedtem odpowiednio rozwinać i
wzmocnić. Jest to tem ważniejsze,
im bardziej mylnym jest pogląd
tych, którzy w podziwie dla nowo-
czesnych środków walki nie docer-
niają w niej należycie znaczenia
człowieka, jakoby nieodgrywał-
ego poważniejszej roli w obecnym
mechanizmie wojny.

(C. d. n.)

Pogrzeb śp. pułk. Józefa Miniewskiego.

Lwów, 13 listopada.

Wczoraj o g. 14 odbył się pogrzeb ostatniego pułkownika kawalerji na rodowej z 1863 roku ś. p. Józefa Miniewskiego.

Z kaplicy przedpogrzebowej szpitala garnizonowego ruszył kondukt pogrzebowy na cmentarz Lyczakówski. Przy trumnie straż honorowa, pełnili najstarsi podoficerowie 14 pułku ułanów jazłowieckich. Oni też wynieśli na barkach trumnę i umieścili na lawecie armatniej, dokoła której ustawili się honorowa eskorta podoficerów w pełnym uzbrojeniu pod wodzą pomocznika Katusowskiego.

Obrzymi pochód prowadził dnia 14 p. ułanów jazłowieckich pułk. Przewłowski. Szwadron honorowy z rozwiniętym sztandarem pułkowym poprzedzała orkiestra 14 p. ul. Następnie szedł korpus kadetów, batalion piechoty i bateria armat. Na lawecie przybranej kwiatami i wieńcami spoczywały zwłoki śp. Miniewskiego. Tuż przed lawetą podoficer z szwadronu honorowego niósł na poduszce wszystkie ordery ś. p. pułk. Miniewskiego.

Za trumną postępowała rodzina, a dalej wojewoda Garapich, dnia DOK

Lwów, gen. Sikorski ze świtą, wiceprezydenci miasta: Obierek, Schleicher i Stahl, grono urzędników magistrackich, weterani 63 r., delegacja Sokoła, M. S. O., obrońcy Lwowa, delegacje oficerów wszystkich pułków załogujących we Lwowie, wreszcie bateria artylerji i niezliczone tłumy publiczności.

Pochód przeszedł ulicami Lyczakowska, pl. Bernardyńskim i ul. Piękarską. U bram cmentarza pułk oddał honory wojskowe.

Podoficerowie przenieśli trumnę do grobowca rodzinnego. Przemówił weteran z r. 1863, Kuczyński. Zabrzmiała bojowa pobudka ułanów. Honorowa eskorta sprezentowała broń, nad niezmierną masą ludzka wzniósł się potężna pieśń, hymn narodowy „Jeszcze Polska nie zginęła”. Umilkły dźwięki orkiestry i za pułkownikiem - weteranem zamknęły się płyty grobowca.

Nad cmentarzem przez cały czas uroczystości pogrzebowej krążył bojowy samolot.

Smutna ta uroczystość, która przemieniła się w manifestację narodową wywarła na jej uczestnikach ogromne wrażenie.

Tajemnicze zabójstwo w Bursie Kościuszki

Lwów, 13 listopada.

W sprawie zabójstwa, opisanego w wczorajszym numerze naszego pisma, dowiadujemy się, że zabity żołnierz Łomnicki był istotnie poszukiwanym włamywaczem, który trzykrotnie już okradł wychowanków bursy, a wszelkie plotki o romantycznych celach jego nocnych wycieczek nie mają żadnych podstaw realnych.

Na zabitym bandycie znaleziono białą bieliznę i pas skórzany, pochodzące z poprzednich kradzieży w tej bursie (Także znaleziono przy nim rewolwer nabit i 10 zapasowych naboji, co chyba wyklucza eskapadę w romantycznych zamiarach, a dowodzi planów rabunkowych.

Pozatem ustalono, iż włamał się on w swoim czasie do mieszkania inżyniera Stenzla (Potockiego 60) i skradł biżuterję oraz inne przedmioty wartości około 1500 dolarów.

Włamania tego dokonał on w identyczny sposób. Przeskoczył wysoki na kilka metrów parkan, potem po gzymsach wdrapał się na I. piętro. Rewolwer znaleziony przy nim inż. Stenzel poznał jako swój.

W ciągu dalszych dochodzeń prowadzący śledztwo komisarz Konarski, który i tym razem — jak zawsze — dał dowody znakomitej orientacji i prawdziwych zdolności na polu kryminalnym, ustalił, że św. p. Łomnicki miał kochankę wśród dziewcząt lekkich obyczajów. Fakt ten jest pierwszorzędnej wagi dla śledztwa, odnośnie do włamania, dokonanego na szkodę inżyniera Stenzla. Kochanką tą była przebywająca obecnie w szpitalu na oddziale chorób zakaźnych Jadwiga Grzędziel. Komisarz Konarski udał się do szpitala z wywiadowcą Polińskim i posterunkowym Czechem. Grzędziel w toku zeznań przyznała się, że otrzymała od ś. p. Łomnickiego branzoletkę złotą wysadzaną brylantami i szafirami, oraz pierścionek z brylantami, które zakopała w ogrodzie szpitalnym. Idąc za wskazówkami Grzędzielówny

odkopano przedmioty te i ustalono, że są one własnością inż. Stenzla. Śledztwo trwa. Komisarz Konarski jest przekonany że już Stenzel odzyska w krótkim czasie całą skradzioną przez Łomnickiego biżuterję.

Rodzina zastrzeżonego prosi o zaznaczenie, że ś. p. Konstanty Łomnicki od dłuższego czasu ze względu na złe prowadzenie się, nie miał z nią żadnych stosunków i uzbrojony miał wstęp do domu.

Delikatny i wrażliwy naskórek ciała dziecięcego jest ciągle narażony na niebezpieczeństwo zaozerwienia, zapalenia i t. p. choroby skóry. Niezawsze przyczyną tego są warunki niehygieniczne, w których się dziecko znajduje.

Nader często zapalenie skóry jest spowodowane używaniem przy kąpielach dzieci mydła, które zawiera mało tłuszczu, wiele natomiast zawiera składników szkodliwych, jak soda i t. p. Wszystkie szkodliwe skutki mydła, pudru i kremu usunięto w słynnych preparatach „Bébé Szofmana”, których skład chemiczny jest doskonale przystosowany do potrzeb ciała dziecięcego i nie tylko, że zapobiega wszelkim dolegliwościom skóry, jeno leczy także podrażnioną skórę.

Dlatego preparaty Mydło, Puder i Krem „Bébé Szofmana” mogą i powinny być w ciągłym użytku przy pielęgnowaniu ciałek dziecięcych, a także u dorosłych o wrażliwej cerze.

3026

Parlez vous français...?

Lwów, 13 listopada.

Prezydium P. S. L. „Piast” rozstało na V. nadzwyczajny kongres stronnictwa, zwołany na dzień 28 i 29 b. m. do Krakowa zaproszenia zawierające program zjazdu w języku polskim i francuskim. Czyżby na uka języka francuskiego poczyniła wśród członków i sympatyków stronnictwa tak znaczne postępy, że obrady toczyć się będą w tym języku?

Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o zasiłkach wojskowych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 listopada.

W myśl uchwały Rady Ministrów projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o zasiłkach wojskowych został przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozesłany do uzgodnienia do poszczególnych ministerstw.

Zgodnie z tym projektem prawo do zasiłku wojskowego ze Skarbu Państwa przysługuje:

1. W czasie pokoju rodzinom rezerwistów, pełniących czynną służbę wojskową z tytułu: a) nadzwyczajnych ćwiczeń lub kursów wojskowych, b) zarządzenia Rady Mi-

nistrów.

2. W okresie mobilizacji rodzinom: a) żołnierzy wojska stałego, którzy wskutek ogłoszenia mobilizacji zgodnie z postanowieniem art. 58 ustawy o powszechnie obowiązującej służbie wojskowej, nie mogą uzyskać odroczenia, lub nie mogą z odroczenia tego w dalszym ciągu korzystać, b) osób należących do rezerwy lub pospolitego ruszenia powołanych do czynnej służby wojskowej z tytułu mobilizacji, c) ochotników, odbywających służbę ochotniczą.

Student żydowski zastrzelony w sali sądowej.

Czerłowo, (Tel. wł.)

W tutejszym sądzie karnym rozpoczęła się rozprawa przeciw studentom żydowskim oskarżonym o zakłócenie spokoju publicznego. Demonstrowali oni pod gołem niebem przeciw wynikom ostatniej matury, podczas której prawie

wszyscy studenci żydowscy nie uzyskali świadectwa dojrzałości.

Podczas rozprawy jeden z antysemitów, znajdujących się w audytorjum strzelił do jednego z oskarżonych studenta Dawida Falika i zabił go miejscu. Sprawcę uwięziono.

Rozstrzelanie dyrektora banku Tichomirowa.

Ryga, (Tel. wł.)

Z Moskwy donoszą: W Samarkundzie odbyła się rozprawa, która wzbudziła wielką sensację szczególnie w rosyjskich sferach bankowych. Na ławie oskarżonych zasiadł dyrektor oddziału chodzeńskiego sowieckiego Banku przemysłowego, Tichomirow, oskarżony o faworyzowanie kupców i przedsiębiorców prywatnych przed sowieckimi przedsiębiorstwami handlowo-przemysłowymi przy udziale kredytów. Oskarżenie dowodziło, że Tichomirow działał rozmyślnie, chcąc „wstrzymać w ten sposób rozwój socjalizmu w Rosji”. Sąd uznał Tichomirowa winnym „kontrewolucji gospodarczej” i skazał go na karę śmierci przez rozstrzelanie. Centralny komitet wykonawczy sowieków prosił o ulaskawienie odroczyć, wobec czego wyrok wykonano.

Rząd kupuje Druskienniki?

Lwów, 13 listopada.

Jedno z pism warszawskich przyniosło onegdaj nieprawdopodobną wręcz wiadomość, że rząd ma kupić zdrojowisko Druskienniki, wstawione częstymi odwiedzinami Marszałka Piłsudskiego, rzekomo na skutek skarg ludności na zarząd zdrojowiska.

Do Druskiennik zjechała komisja ministerjalna, złożona aż z 9 delegatów Ministerstwa zdrowia, skarbu, robót publicznych i Banku Polskiego i w wyniku prac tej dziegięciowej komisji, dotychczasowi prywatni właściciele Druskiennik otrzymać mają 320 tysięcy dolarów.

Niewiadomo czy ten nietyły potrzebny jej znaczny wydatek uchwalila komisja ponieść z rzeczywistej potrzeby, czy też ad captandam benevolentiam p. Marszałka.

Wieczór taneczny Greta Wiesenthal.

Lwów, 13 listopada.

Taniec nawet na najpoważniejszych scenach jest przeważnie grą mięśni, która na tle rytmiki muzycznej doprowadzona jest często do wirtuozostwa. Zwłaszcza technika brawurowa palców stopy odgrywa tu dużą rolę. Głównym celem jest popisywanie się tańcem brawurowym a wdzięk ruchów i póż mało-wndycznych wraz z mimiką i temperamentem scenicznym są tylko środkami pomocniczymi.

Inaczej się przedstawia taniec współczesny, gdzie głów. celem gry mięśni jest odzwierciedlenie myśli twórczej i uczuć, ukrytych w treści muzycznej. Rytmika choreograficzna w zgodzie z rytmiką muzyczną wglębia się w tajniki tańca i muzyki, aby dać obraz plastyczny, który wyraża stan uczuciowy i zrozumienie stylu danej muzyki. Ruch, poza, mimiką, plastycznością obrazów zależna tu jest od zdolności wyczuwania muzyki.

Takie organiczne zespolenie muzyki i tańca ujawnia nam artystka wiedeńska Grete Wiesenthal. Rytm jej tańców, zmienia się z rytmem Chopina, Liszta, Mozarta, Smetany, Straussa i t. d. Pełne wdzięku i nieprzewidywanego uroku są jej eteryczne ruchy na tle trzydziestoletniego taktu Jana Straussa. Jej dziecięcy uśmiech ustępuje z wolna miejscu sennemu marzeniu, gdy jako podłotek z rozpuszczonymi włosami tańczy przy księżycu walc „Nad modrym Dunajem”. Tak marzy młode dziewczę przy dźwiękach walca wiedeńskiego. A jaka lekkość i swawola przy Smetanowskiej „molce czeskiej”! U Wiesenthala a także u jej ucznia Halder i Hellriegel ruchy i wyraz twarzy są wolne od sentymentalizmu lub konwencjonalizmu, wszystko jest zespoleniem sztuki choreograficznej z instynktem muzycznym. Jestto taniec uduchowiony, pełen fantazji i ruchów estetycznych; każda z tych trzech to artystyczna indywidualność. Doskonałym akompanjatorem był pianista dr. Guensberg.

Gré

OD ADMINISTRACJI: Czas odnowić prenumeratę na Listopad!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Na marginesie.

Ewolucja.

Lwów, 13 listopada.

Złośliwi pesymiści i malkontenci twierdzą, że nasza myśl państwowa, jak Meander, płynnie zygzakiem raz w lewo, to znów w prawo, słowem usta wicznie zmienia kierunek jak Cwiakowski orientację lub Zdziechowski wyznaczenie.

Jednak według mojego skromnego przekonania jest zupełnie przeciwnie.

Oto od zarania wolności budowlisimy w pocie gadatliwych języków sejmowych. Partje, różnice klasowe, doktryny ideowe wzajemnie skakały sobie do gardła, żarły się, kłóciły, walczyły, pływały, czyli że życie ówczesne rozwijało się pod znakiem wszechstronnej predylekcji.

Lecz w maju przyszedł nagle powołani i niepowołani i w myśl ewangelicznego przysłowia: ponieźni będą wywyższeni — zasiedli miejsca, a przeciwników wyrzucili, czyli odbyła się najformalniejsza releksja.

A później? Pamiętamy jeszcze tę „herbatkę“ mocną wprawdzie, lecz przywrócona ze samych piołunów. Gdy prawica z trudem polykała dławiający napój, a lewica słodziła

go „słodkimi nadziejami“, ktoś tymczasem przemawiał wszystkim do sumienia; była to słynna majowa prelekcja.

Potem już wszystko poszło gładko. Ramię przy ramieniu stanęli mocno jmnacy, szkolni a administracyjni reformatorzy, słowem dobrana kolekcja. I dziś właśnie trwa proces destylacyjny. Trwa, przemiana wartości, przegrupowanie sympatii w kierunku Poznania czy Nieświeża, krótko mówiąc, najwyraźniejsza selekcja. Co z tego będzie wkrótce, można od biedy przewidzieć. W każdym razie coś podobnego do tego, co już było. Może elekcja.

Tak czy owak w przyszłości cały problem ulegnie uproszczeniu i pozostanie lekcją ciężkich doświadczeń dla współczesności i pogłębioną dla historii.

Wid.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Ściśnięcie „Kurjera Lwowskiego“ z 14. 11. 26

LORD DUNSANY.

Z Księgi: „O ludziach, bogach i duchach“.

Gdy bogowie spali.

Przełożyła Olga Billńska.

Wszyscy bogowie panowali w Peganie, a ich niewolnik Czas leżał bezczynnie przed bramą rezydencji albowiem nie miał czego niszczyć.

Wtedy to z nudów pomyśleli o nich o światach, wielkich, okrągłych i błyszczących niby małe księżycy. Podnieśli swoje mocarne dłonie, kreśląc w przestworzu boskie znaki. Z myśli ich powstały światy i srebrne księżycy i jęły przesuwając się poprzód bramę Pegany, aby zająć na niebie swoje stałe miejsca, niby okręty stojące na kotwicy, na zawsze tam gdzie je ustaliła wola bogów. Ponieważ światy wszystkie były okrągłe i wielkie i jasność na niebie rozlewały, przeto bogowie radowali i śmiali się, spolem klaszcząc w dłonie. Potem zanieśli na kulę ziemską przesłaniczną swoją zabawkę, zabawę w życie i śmierć; na innych zaś światach uprawiali hazard nowej bardzo przyjemnej gry.

A potem kiedy już dość nadrwili z życia i nasłali się ze śmierci za

wolałi głośno: „Czyliż żadna rzecz już nową nie stanie się? I tak ciągle w kółko to wszystko powracać będzie, wszak oczy nasze zmrużone są tymi jednostajnymi krokami lat i pór roku, nocy i dni, życia i śmierci, które skończyć się nie chcą!“.

Jak małe dziecko, które wpatruje się nieruchomo w nagie ściany ciemnej izby, tak samo współczująco popatrzyli bogowie na światy i rzekli:

— Więc żadna rzecz nowa nie będzie?

I w swoim niehumorze nudzili dalej: „Oh, być znowu młodymi i jeszcze raz wyskoczyć z mózgu Manad Yud Sushai!“

Pełni niezadowolonia odwrócili swe oczy od tych wszystkich płomienistych światów i ułożyli się w Peganie do spoczynku ze słowami: „Możliwe że światy znikną, o jakżeż chętnie zapomniemy o nich!“ I usnęli na dobre.

Wtem zrwała jedna z komet swoją kółkicę.

Ciemność ogarnęła niebo, a na dole na ziemi sunęło troje dzieci Śmierci: Głód, dzuma i susza. O czy głodu były zielone, susza miała czerwone, zaś dzuma ślepa była i tłoczyła wszystko swojemi kopytami.

Ponieważ bogowie spali, wyszło

Z listów do Redakcji.

Do czego to prowadzi!

Sekcja handlowo - gospodarcza Koła Inwalidów we Lwowie przeżyła nam następujące pismo, które bez komentarzy podajemy.

Lwów, 13 listopada.

Od szeregu miesięcy tkwi w Komisji Rady miejskiej, oferta Towarzystwa kolejowego „Orbis“ na budowę kiosków inwalidzkich, w którym Tow. to nie mniej nie więcej tylko pragnie stworzyć hegemonię nad całym szeregiem inwalidów, którzy wykonując sprzedaż w kioskach utrzymują się z tego wraz z licznymi w przeważnej części rodzinami.

Tow. to rzekomo dbałe o estetyczny wygląd miasta chce żywcem zamurować w betonowych rurach okaleczających i tak już na pół żywych inwalidów zyskując na tem spory dochód z rozlepionych na wystawie się mających kioskach afiszów i podobno Rada miasta na projekt ten się zgadza. Nie byłoby w tem ostatecznie nic złego, gdyby nie jedno — ale — do tej pory rzecz cała prowadzona jest w głębokiej tajemnicy i nie proponowano nawet zapytać poszczególnych dzierżawców stanowisk o ich zdanie w tej sprawie ani też nie starano się zapytać o zdanie Związku Inwalidów który mógłby w samej rzeczy dać szereg cennych wskazówek kierownikom akcji upiększenia miasta.

Czy Rada miasta zastanowiła się już nad tem, że redukując względnie odliczając lub też dając w arrendę Tow. prywatnemu stanowiska inwalidów kioskarzy pomnoży i tak już rażąca netę dużej części mieszkańców Lwowa.

Nad tem naprawę wartaloby się głęboko zastanowić zanim zapadnie ostateczna decyzja.

Nie wątpimy w to, że ojcowie miasta łącząc piękne z pożytecznym dobrze rozważa wszystkie za i przeciw zanim przystąpią do wydania ostatecznej w tej sprawie decyzji i pamiętać będą o tem, że inwalidzi to również obywatele i chyba nie

gorsi od członków Tow. „Orbis“, z którymi można i musi się w końcu liczyć by nie wywoływać niepotrzebnych fermentów, które doprowadzić mogą do niepożądanych następstw, tych, którzy staną w obronie warsztatów pracy.

Sprawy tej dla dobra ogółu nie spuścimy z oka i pilnie śledzić będziemy jej przebieg odwołując się w wypadku potrzeby o pomoc i opiekę do całego społeczeństwa i Rządu.

Inwalidzi kioskarze.

Nadesłane.

Znana ze solidności Firma S. Blumenkranza,

ul. Halicka, róg Boimów poleca pończochy, rękawiczki, reformy, bieliznę Jaegera oraz wszelkie dodatki do robót ręcznych i krawieczyny po cenach konkurencyjnych.
3127

OKULISTA

dr. Leon Grunder, ordynujący przy ul. Romanowicza 7, 2334 od godziny 12-1. 3-5.

Poświęcenie nowej cukrowni w Horodence.

Lwów, 13. listopada.

Z Horodunki donoszą, że dnia 10. bm. odbyło się tam w obecności reprezentantów władz uroczyste poświęcenie nowowyprowadzonej cukrowni. Po poświęceniu dokonane przez proboszczów wszystkich trzech wyznań tj. rzymskokatol. grecko-katol. i ormiańskiego puszczono fabrykę w ruch.

Cukrownia w Horodence jest własnością sp. akcyjnej Przeworsk.

Popierajcie całą Towarzystwa Szkoły Ludowej.

zatem z tamtej strony z krainy ciemności trzech yatusów, trzy demony zła. Na galeonach o srebrnych żaglach przepłynęli rzekę mleczną. Z dala już zobaczyli uspięcone dwie gwiazdy, strażniczki Pegany, wielką Yum i Gothum. A kiedy dotarli do rezydencji bogów, cisza ich ogarnęła bowiem bogowie smacznie i mocno usnęli.

Ci trzej yatusowie byli to: Ya, Ha i Snyrg, panowie zła, szaleństwa i chytryści. Ponieważ wysiedli ze swoich galeonów i weszli w ciche progi Pegany, bogom jęło grozić nieszczęście, bogom którzy mocno spali, a ich potęga leżała w kącie: rzecz wyrzeźbiona czarne kamienia na której wryto, tajemnicze cztery słowa. O słowach tych nie mogę nic rzec, nawet gdybym je zdołał odcyfrować. Znaczenia prawdziwego tych słów nikt nie wie. Jedni twierdzą, że one mówią o rozkwitnieniu jakiegoś kwiecista w zorzy porannej, a drudzy, że zwiastują szczęście ziemi w górach, inni że śmierć ryb, a są i tacy, którzy mówią, że oznaczają moc, wiedzę i zapomnienie i jeszcze jedno tajemnicze słowo, którego nawet bogowie odgadnąć nie są w stanie.

Słowa te yatusowie odczytali i pobiegli pełni trwogi, aby zanim bogowie obudzą się, dotrzeć na brzeg, do swych galeonów i uciec w

dal. Takim to sposobem demony zła stały się bogami i posiadły boską moc. Pożegłowali yatusowie w przestworza, aż w końcu dotarli do jakiejś górzyściej wyspy. Tam usiedli na skałe jako bogowie zwykli siadywać z wzniesioną prawicą, gdyż posiadli przecież ich moc. Jednak nikt do nich nie przychodził, nikt ich nie wielbił. Nie lądowały tu żadne okręta, żadna ludzka modłota nie maciła ciszy wieczoru, ani krzyk zarzymanej ofiary, ani dym z całopalenia. Wtedy to rzekli:

— Cóż nam pomoże ta boska moc, którą posiadliśmy kiedy nikt do nas nie zasyla modłów, ani nam składa ofiar?

I Ya i Ha i Snyrg stracili na morze swoje galeony o srebrnych żaglach i popłynęli daleko, aż do brzegów krain w których ludzie przebywają. W końcu dotarli do wyspy będącej osiedłem rybaków. Ludność zoczywszy obcych przybyszy wybiegła na brzeg wołając: „Coście za jedni?“

A oni odrzekli: „Jesteśmy bogami i wymagamy od was czci boskiej“.

A rybacy na to: „My czcimy tutaj boga Ram, boga burzy i grzmotów, przeto innym bogom ofiar nie złożymy“.

(C. d. n.)

Kurjer tarnopolski.

(Od naszego korespondenta.)

Wyrok śmierci za agitację komunistyczną.

Tarnopol, 12. listopada.

Przed sądem przysięgłych w Tarnopolu odbyła się 10 b. m. rozprawa przeciw trzydziestotryletniemu krawcowi Michałowi Biłemu z Berezowicy wielkiej i przeciw 211-letniemu Emiljanowi Jozmińskiemu z Ostrowa o zbrodnię zdrady głównej i zakłócenia spokoju publicznego z powodu rozszerzenia pism zalecających wprowadzenia ustroju bolszewickiego oraz oderwania Małopolski Wsch. i Białorusi od Państwa polskiego. W śledztwie policyjnym Biły przyznał przynależność swoją do partii komunistycznej przy rozprawie jednak twierdzi, że jest tylko sympatykiem komunizmu. Oskarżony Jazmiński natomiast twierdził, że polityką nie zajmuje się i z komunizmem nie ma nic wspólnego. Przysięgli, składający się przeważnie z włościan, odnośnie do oskarżonego Michała Biłego 9 głosami potwierdzili pytanie co do zbrodni zdrady głównej i naruszenia spokoju publicznego, przyczem przy-

siegnęli w pytaniu pierwszym postawili kwalifikację obciążającą, że Biły działał jako przywódca i podżegacz, która to kwalifikacja w myśl ustawy połączona jest z karą śmierci.

Co do Jazmińskiego przysięgli potwierdzili pytanie tylko co do zbrodni, zakłócenia spokoju publicznego, za co został skazany na 1 rok więzienia.

Obrońca dr. Rosenfeld dwukrotnie wniósł, by Trybunał przez jednomyślną uchwałę orzekł, że przysięgli przyjmując istotę zbrodni zdrady głównej, pomylili się, i by sprawę przekazać innej ławie przysięgłych. Wniosek tego Trybunał nie uwzględnił.

Trybunał na podstawie werdyktu przysięgłych skazał Michała Biłego na karę śmierci. Wyrok ten wywołał niezwykle wzruszenie.

Obrońca zgłosił zażalenie nieważności, a Trybunał obradował na posiedzeniu tajnym nad sprawą przedstawienia Biłego do ułaskawienia.

Czy Lwów można nazwać wielkiem miastem?

Tradycja kawiarni „De la Paix“.

Lwów, 13 listopada.

Lwów nie ma wielkomiejskiego charakteru. Niema tu tego życia, tego ruchu, tych zabaw i prawie beztroskiego humoru jaki cechuje wielkie miasta. Nie ma tu tej elegancji i wytworności, tego gestu jakiego spotyka się np. w Warszawie, Wiedniu i t. p. Dnie są tu szare, beznadziejne, owiane gorączką pracy, nocne zaś pełne awantur i burd a pozątem z każdego kąta wyliera nuda, nuda i jeszcze raz nuda.

To, że leją się strugi wódki i piwa to nie zabawa. Nie jest zabawą również ów beznadziejny krąg baficzających manekinów o sztywnych, głupich maskach, siłających się na nonszalancki uśmiech, który jest chyba uśmiechem z za grobu, bladym i bolesnym.

To owocny pęd bez własnej myśli, to zasugerowane masy głupców i pijaków.

A gdzie jest t. zw. towarzystwo, gdzie są owi ludzie nadający ton? W r. 1908 w miejsce zburzonej starej rudery sterczącej przy pl. Marjackim u wylotu ul. Kopernika, wybudowano olbrzymi gmach będący dotychczas chlubą Lwowa. W gmachu tym oprócz szeregu biur, lokali sklepowych i magazynów ma i p. znalazła miejsce olbrzymia sala, którą przeznaczono na kawiarnię. Posypały się nawet oferty i roz-

począł się zażarty bój oferentów o ów najpiękniejszy lokal kawiarniany. I założono kawiarnię „Avenue“ — siedzibę wytwornego Lwowa. Do roku 1914 kawiarnia ta nadawała ton, a w r. 1914 w czasie inwazji, gdy Małopolskę zalały masy żołdaków, rozpoczął się upadek „Avenue“. Aż zjawił się ktoś, kto przystąpił do restauracji pięknej tradycji jedynego we Lwowie pierwszorzędного lokalu.

Wraz z gośćmi zmieniono i nazwę kawiarni na „De la Paix“. Sale urządzone na wzór pierwszorzędnych lokali zagranicznych, na miarę europejską, znów otwarły się dla towarzysztwa.

Tradycja wróciła. Idąc za obecnym prądem założono bar. Istną bombonierkę — punkt zboru elity miasta Lwowa. Wśród przemilego nastroju, władą prym wytworność i elegancja. Przy tonach jazz-bandowej orkiestry, prowadzonej przez fenomenalnego skrzypka p. Schatza tańczy się do późnej nocy, a tańcom przoduje para Rudi i Luci. On z Carlton Hotelu w Marienbadzie, ona z Wiedeńskiego Pawillonu.

Już o godz. 10 wieczorem salwa sarzelających korków z szampańską daje znać światu, że jednak Lwów się bawi, że jednak jest tu jeden lokal, który salwuje wielkomiejskość Lwiewo grodu.

Posłowie ukraińscy przed sądem w Wilnie.

Warszawa, (Tel. wł.)

Przed sądem apelacyjnym w Wilnie rozpatrywaną będzie 15. bm. sprawa posłów ukraińskich Wasynczuka, Czuczawa i Kozickiego skazanych przez sąd w Łucku za przemówienia na zebraniach wyborczych na więzienie od 1½, do 2 lat.

Sąd apelacyjny w Lublinie zniósł wyrok sądu Łuckiego. Na skutek

zażalenia prokuratora Najwyższy sąd w Warszawie zniósł jednak wyrok uwalniający sądu apelacyjnego w Lublinie i delegował sąd apelacyjny w Wilnie do ponownego rozpatrzenia sprawy. Jednym z oskarżonych przed sądem w Wilnie będzie poseł adwokat Śmiarowski.

Osada „dzikich ludzi“ w Rumunji.

Czerniowce, w listopadzie.

Zandarmeria rumuńska dokonała w tych dniach niezwykłego odkrycia w Karpatach Transylwańskich.

W okolicach Lugosza znajdują się olbrzymie lasy państwowe, a miejscowości te są jeszcze zupełnie nie zbadałe. Wśród ludności rumuńskiej utrzymywały się najrozmaitsze legendy o mieszkańcach owych dziewiczych lasów. Według jednej wersji lasy te zamieszkiwane być miały przez diabłów (!), według innej znów — przez dzikich ludzi. W wioskach okolicznych tajemnicze jakieś bandy dokonywały od czasu do czasu śmiałych napadów rabunkowych.

W r. 1918 władze węgierskie postanowiły zbadać tajemnice dziewiczych lasów transylwańskich.

Wskutek wybuchu rewolucji akcji tej nie przeeprowadzono jednak do końca. W tych dniach prefekt powiatu na skutek coraz częściej powtarzających się napadów bandyckich postanowił zarządzić objawę w transylwańskich lasach państwowych.

Silne oddziały zandarmerii przez kilka dni krążyły po lasach, aż wreszcie udało im się natrafić na osadę „dzikich ludzi“. Ponieważ bandyci byli, jak się zdaje, o akcji zandarmerii poinformowani, opuścili przed przybyciem zandarmów do wioski swe domy, gdzie pozostali jedynie starcy. W wiosce niema cerkwi ani szkoły, a mieszkańcy jej, jak z zeznań aresztowanych starców wynika, nie wiedzą co to jest oświata i cywilizacja, ustrój państwowy itd. „Dzicy ludzie“ w lasach transylwańskich trudnią się rozbojami, polowaniem i hodowlą bydła.

Co do przynależności rasowej owych ludzi, dotychczas nic bliższego nie wiadomo. Ich mową pomoczną jest mieszany dialekt rumuńsko-węgierski. Aby nie dopuścić do wymarcia tego rodu, dzicy ludzie unosili młode kobiety z okolicznych wiosek. Celem dokładnego zbadania tajemniczej osady i jej mieszkańców, wysłana będzie do lasów lugosowskich specjalna ekspedycja naukowa.

Kurjer literacki.

Nr. 46 „Wiadomości Literackich“ przynosi wywiady z malarzami polskimi we Francji, prof. Panikiewiczem, Kislingiem i Menkesem, korespondencję J. Iwaszkiewicza z Wiednia o zjeździe związków wspólpracy intelektualnej, notatki, wywiady, z okazji 25-lecia Filharmonii Warszawskiej, z dyr. Chajnacim, Młynarskim i L. Różyckim, artykuły polemiczne „O Słowackiego“ i „Z. A. D. coia się“, artykuł w sprawie nagród literackich, recenzje An. Stonimskiego z ostatnich filmów polskich („Tredowata“), anegdoty, dział „Polska zagranicą“, korespondencję i t. d.

Wyszedł z druku 4-ty zeszyt „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego“. Na treść zeszytu składają się: „Młotnienie władz administracyjnych“ przez prof. Wasiutyńskiego; „Metryki podrzutek w b. zaborze rosyjskim“ przez H. Konica; „Niec o stosunkach prawnych na Litwie“ przez prof. Glasera; „Prawo strajku wobec Konstytucji“ przez P. Leśnińskiego; „Druga inflacja Polska“ przez prof. Krzyżanowskiego; „Próby rewizji zasad ekonomii agrarnej“ przez dr. Biegeleisena; Przegląd Piśmiennictwa; 63 recenzji i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomii i socjologii oraz bogata bibliografia odnośnej literatury polskiej i obcej;

Przegląd Prawodawstwa karnego, handlowego i kronika ustawodawcza; Przegląd orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego dla wszystkich ziem polskich, oraz Orzecznictwo Najwyższ. Trybunału Administracyjnego; Kronika Ekonomiczna: przemysł i górnictwo, stosunki walutowe, kronika światowa. Prenumerata roczna 20 zł. we wszystkich księgarniach.

Ewa Domańska: Cichemu Bogu, poezje 1926, Lwów, Ateneum str. 55. W półmroku kościelnych krużg. w bocznych kapliczkach ciemno, dostrzeżesz jaśnie postać zgarbioną, klęczącą. Ruchami nagłymi, pieściwemi rekoma chwytą, obejmuje w drzewie wyciosaną mekę bożą. Goreją cemi, spragnionemi, łaknącemi ustami do stygmatów Ukrzyżowanego przyłoga, miłość swą nieklamanną do stóp mu kładąc... Mistrycyzmi głęboki, a jednak cielesny, tesknota tak wielka, że aż zmysłowa. Religio w poieciu pierwotnym: zaślubiny, stulą nierozwiązaną, człowieka z Bogiem wiążące...

Świadomie oblekła kapłanka w szatę pokory swe przeżycia. Prostota, co więcej ubóstwo formy wynikło z głębokich intencji autorki. Niema tam obrazów górnych wyszukanych, jest za to żarliwa rytmika kobiecości — tętniące serce.

K. D.

Ze świata.

† Aparat elektryczny do obliczania głosów w parlamencie fińskim. Szwedzka fabryka telefonów Ericksona złożyła marszałkowi fińskiego parlamentu ofertę na założenie elektrycznego aparatu do obliczania głosów. Aparat zbudowany jest na podobieństwo automatycznego telefonu. Pod pulpitem każdego posła znajdują się dwa guziki z napisami: „Tak“ i „Nie“, ukryte w ten sposób, aby zachować tajemnicę głosowania. Na znak dany przez marszałka, posłowie naciskają odpowiednie guziki, a po kilku sekundach na oświetlonej tablicy ukazuje się rezultat głosowania.

† Palacze papierosów — najgorszymi robotnikami! Jeden z amerykańskich profesorów, badał przez długie lata jaki wpływ wywiera palenie tytoniu na organizm ludzki i doszedł do wniosku, że wpływ ten nie jest tak szkodliwy jak sądzą powszechnie. Podniesienie ciśnienia krwi po wypaleniu papierosa, równie jest tej samej podniecie, jaką doznaje człowiek usiławszy się z dobrego dowcipu. W dalszych swoich studiach ma wykazać ów profesor, że mężczyźni, którzy palą są bardziej sprawniejsi przy pracy, aniżeli niepalący.

Dancing V-go Tygodnia Akademika w Kasynie Oficerskiem w niedzielę 14 listop.

Demonstracje bezrobotnych w Drohobyczu

(Od naszego korespondenta.)

Drohobycz, 12 listopada.

Dzisiaj między godziną 10 a 12, odbyła się w Drohobyczu demonstracja bezrobotnych z Borysławia i Drohobycza, przy udziale przeszło 1000 demonstrantów. Demonstranci podburzani widocznie przez nieodpowiedzialne wywrotowe elementy, zaczęli przybierać groźną postawę, jednakże Starostwu udało się przy pomocy oddziałów policji pieszej i konnej utrzymać spokój. Starosta przyjął następnie deputację bezrobotnych, która przedłożyła mu za-

dania co do zwiększenia zasiłków przywrócenia odebranych zasiłków oraz rozdawnictwa artykułów żywności i węgla. Starosta zapewnił deputację, że władze poczyniły już względnie bezzwłocznie poczynią odpowiednie kroki w celu pospieszenia z pomocą bezrobotnym. Deputacja zakomunikowała powyższe zebraniem, którzy następnie rozeszli się spokojnie pod wpływem perswazji organów policji państwowej.

Ustawa o ustroju szkolnictwa polskiego w przygotowaniu.

Warszawa, 12. 11. (PAT.) Pan minister prof. Bartel powołał komisję dyrektorów departamentów i naczelników wydziałów Ministerstwa oświaty, której zadaniem będzie przygotowanie projektu ustroju w szkolnictwie. W najbliższych dniach rozpocznie się w tej sprawie konfe-

rencja pod przewodnictwem p. ministra Bartla, zaś 5 grudnia odbędzie się zjazd reprezentantów szkół akademickich, średnich i powszechnych, dla przeprowadzenia dyskusji nad projektem opracowanym przez komisję ministerjalną.

Socjaliści niemieccy wchodzą do koalicji rządowej.

Berlin, 12. 11. (PAT.) Praktycznym wynikiem kompromisu zawartego między rządem Rzeszy a socjalistami ma być udział przedstawicieli frakcji socjalistycznej w międzypartyjnym komitecie koalicji rządowej. Obóz lewicowy nazywa założenie przesłania gabinetowego wyraźną klęską niemiecko-narodo-

wych, którzy przeliczyli się w swej kalkulacji destrukcyjnej. W dniu jutrzejszym Reichstag ma odrzucić się na przeciąg jednego tygodnia. W międzyczasie toczyć się będą — jak podaje Berl. Tageblatt — dalsze rokowania o utworzenie t. zw. wielkiej koalicji.

Pierwszy występ ustawy kagańcowej we Lwowie.

Lwów, 13 listopada.

Wczoraj skonfiskowany został administracyjnie (z zastosowaniem nowego dekretu prasowego) „Wywiad Codzienny” z powodu zamieszczenia artykułu p. t.: „Kagańcowy artykuł polityczny”.

POMOC DLA BEZROBOTNYCH.

Warszawa, 12 listopada.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów, omawiano wniosek ministra pracy, który domagał się na pomoc dla bezrobotnych w naturze 5 milj. zł. Rada Ministrów przyznała 2,550.000 zł, na zakupno ziemiaków, maki i węgla. Produkty te będą rozdawane bezrobotnym nie kozystającym z zapomóg ani państwowych ani samorządowych.

Święto muzyki polskiej.

Warszawa, 12. 11. (AW.) W niedzielę 14 b. m. odbędzie się tu uroczystość odsłonięcia pomnika Chopina, dłuta Wacława Szymanowskiego. Uroczystość ta zbiega się z 25-tą rocznicą istnienia Filharmonii warszawskiej. W tym święcie muzyki polskiej weźma m. in. udział przedstawiciele 22 państw. Już dziś przybyły do Warszawy liczne grupy gości ze świata muzycznego i naukowego.

Sensacyjne wyniki rewizji w fabryce broni Steyr.

Wiedeń, 12. 11. (AW.) Międzynarodowa komisja kontroli zbrojeń dokonała ostatnio w fabryce broni Steyr pod Wiedniem rewizji, która dała sensacyjne wyniki. Przedstawiciele komisji stwierdzili, że w fabryce znajduje się cały szereg konstrukcji maszynowych, które mogą być jeszcze użytkowane do wyra-

biania broni. Na podstawie tego stwierdzenia, komisja mimo protestów zarządu fabryki dokonała zajęcia maszyn określonych, jako zdolne do produkcji broni. Ilość zajętych maszyn jest tak wielka, że do ich transportu potrzeba 75 do 100 wagonów maszynowych.

Koszty utrzymania w miastach Polski.

Warszawa, (Tel. wł.)

Wedle obliczeń kosztów żywności za wrzesień br. do najdroższych miast w Polsce należą Lwów, Borysław, Królewska Huta, Łódź, Katowice, Inowrocław i Bielsko. Borysław wykazuje koszty żywności tylko o 2-2 proc. niższe niż w Warszawie, podczas gdy wymie-

nione powyżej inne miasta są tylko o mniej niż 10 proc. tańsze od Warszawy. Natomiast Kołomyja jest tańszą o 27-1 od Warszawy. Do tanich miast w Polsce należą Stryj, Równe, Łomża, Płock i Radom, które są o przeszło 20 proc. tańsze od Warszawy.

POGRZEB Ś. P. ROMANA NEGRUSZA.

Lwów, 13 listopada.

Pogrzeb profesora Uniwersytetu lwowskiego ś. p. Romana Negrusza odbył się wczoraj rano z kościoła św. Mikołaja. Po odprawieniu nabożeństwa żałobnego, odśpiewał chór akademicki „Beati mortui”, następnie przemówił imieniem senatu akademickiego prof. Loria.

W pochodzie na cmentarz Łyczakowski uczestniczyli przedstawiciele świata naukowego i liczne rzesze młodzieży. Na cmentarzu pożegnał zmarłego profesora w imieniu słuchaczy, Wszechnicy p. Alfred Stachy.

PRZED UREGULOWANIEM ZATARGU W ANG. PRZEMYSLE WĘGLOWYM.

Londyn, 12. 11. (PAT.) Pamięta tu ogólna nadzieja na rychłe uregulowanie zatargu w przemyśle węglowym. Ostateczne uregulowanie sprawy może ulec pewnej zwłoce przy ewentualnym przesłaniu opracowanych warunków do poszczególnych zagłębi węglowych. W oczekiwaniu dalszych wypadków komitet wykonawczy górników oraz właścicieli kopalń zajmą stanowisko neutralne.

WŁAŚCICIELE KOPALŃ ANG. PRZECIW UGODZIE Z GÓRNIKAMI.

Londyn, 12. 11. (PAT.) Właściciele kopalń węgla ogłosili dzisiaj rano deklarację, która zdaje się świadczyć o krytycznej postawie tych kół względem warunków ugody, proponowanych przez rząd.

KATASTROFA W TUNELU.

Berlin, 12. 11. (PAT.) W czasie robót przy rozbudowie miejskiej kolei podziemnej, zawaliła się ściana jednego ze świeżo wybudowanych tunelów i pogrzebała szereg robotników. Dotychczas wydobyto z pod gruzów 6 robotników ciężko rannych.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

BOMBY KATALOŃCZYKÓW.

Paryż, 12. 11. (PAT.) Ilość bomb, które znaleziono u separatystów katalońskich na granicy francusko-hiszpańskiej wynosi 400. Mają one wielkość granatu ręcznego. Akta dotyczące śledztwa w sprawie Matia Garibaldiego zostały przekazane prokuratorowi.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

KURJER TEATRALNY.

Józef Schwarz, znakomity barytonista opery wiedeńskiej, obecnie opery berlińskiej, zmarł mając 45 lat. Był to doskonały przedstawiciel włoskiego „bel canto”, którem zachwycał słuchaczy zarówno z estrady jak i sceny.

Różne.

— Dziennikarska „Czarna kawa” z dancinżem, pierwsza z szeregu imprez tego rodzaju, które Towarzystwo Dziennikarzy Polskich we Lwowie urządza w tym sezonie na dochód wdów i sierot po dziennikarzach, odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 14 bm. w kawiarni „Louvre” (dawniej Renaissance). Wydział Towarzystwa poczynił starania, aby niedzielna „Czarna kawa” wypadła pod każdym względem jak najlepiej i pozwolita uczestnikom jej spędzić miło i przyjemnie czas. Do współudziału w bogatym programie artystycznym uproszono szereg pierwszorzędnych sił artystycznych. Wystąpią w nim tacy artyści jak p. Korabianka i Martówna oraz pp. Ciesielski i Warzkowicz, a jako akompaniator przyjął udział p. Woźniak. Początek o godz. 4 po południu, koniec o godzinie 8-mej.

— Katastrofa budowlana w Paryżu. Przy ulicy Pierre w centrum Paryża nastąpiła katastrofa budowlana przy budowie nowego gmachu ośmiopiętrowego. Zabitych zostało 8 robotników.

POROZUMIENIE PRASOWE POLSKO-CZESKIE.

Praga, 12. 11. (PAT.) Na posiedzeniu syndykatu dziennikarzy czechosłowackich w d. 8 listopada br. został wybrany komitet w myśl Komencji prasowej polsko-czechosłowackiej, do którego wszedł również referent prasowy poselstwa polskiego p. Czosnowski. Komitet ukonstytuował się 10 listopada. Na jego czele stanął dyrektor Cepsu p. Sviho-wsky. Do współpracy z komitetami kooptowano wielu dziennikarzy, z prezesem komitetu sen. Pichlem na czele. Postanowiono zawiadomić syndykat warszawski o ukonstytuowaniu się i podjęciu pracy. Komitet organizuje kursy dziennikarstwa polskiego dla dziennikarzy i zajął się propagandą uroczystości Chopinowskich.

M. GESZWINDOWA

Przygotowuje wzorem szkół zagranicznych od samodzielnej, twórczej, pracy w przemyśle artystycznym.

Nauka obejmuje: rysunek kompozycyjny dla tkactwa, hafciarstwa, koronkarstwa, robót metalowych i ceramicznych.

Teoria harmonii barw, modelowanie, perspektywa, geometria wykreślna. Hist. sztuki i kostjumu, towaroznawstwo.

Hafty, koronki, batik, roboty w metalu, skórze i drzewie.

Zgłoszenia przyjmuje przedpołudniem, Ul. Reja 3, prawy parter

KRONIKA.

LISTOPAD

13

SOBOTA

Dziś: rzym.-kat. Stanisława Kostki gr.-kat. Stachija.

Jutro: rzym.-kat. Józefa gr.-kat. N. D. 21 po S.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Sobota 13 bm. o 3.30 pop. „Wniebowzięcie Hanusi” przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 13 bm. o 7.30 wiecz. „Cały dzień bez kłamstwa”, farsa w 3 akt. G. Montgommery'ego premiera.

Niedziela 14 bm. o 3.30 pop. „Przyjaciele”, ceny niższe pop.

Niedziela 14 bm. o 7.30 wiecz. „Wesołe Kumoszki z Windsoru”.

Poniedziałek 15 bm. „Cały dzień bez kłamstwa...”

TEATR NOWOŚCI

Sobota 13 bm o 3 pop. „Hrabina Marica”, ceny niższe popoł.

Sobota 13 bm. o 7.30 wiecz. „Życie paryskie”.

Niedziela 14 bm. o 3 pop. „Księżniczka Czardasza”, ceny niższe pop.

Niedziela 14 bm. o 7.30 wiecz. „Nasza żonuzia”.

Poniedziałek 18 bm. „Teresina”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Sobota o 7.30 „Porwanie Sabineki”.

Niedziela z powodu uroczystości jubileu Stanisława Kostki Teatr Mały nieczynny.

Poniedziałek o 7.30 „Porwanie Sabineki”.

Wtorek o 7.30 „Porwanie Sabineki”.

Środa o 7.30 „Porwanie Sabineki”.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Czarny Orzeł”.

Ghimora: „Zabawka paryska”.

Palace: „Wesoła wdówka”.

Kopernik: „Ostatnie dni Pompeji”.

Low: „Ostatnie dni Pompeji”.

Marysionka: „Pożar serc”.

Uciocha: „Tajemnicza ręka”.

Biuro Koncertowe M. Tuarka.

Poniedziałek 15 listopada: Tryjesteński Kwartet Smyczkowy. 3221

— Teatr Wielki. Dziś o godzinie 3.30 popołudniu dla młodzieży szkolnej — po cenach znacznie niższych — prześlizgną wizja dramatyczna G. Hauptmanna: „Wniebowzięcia Hanusi”, — z p. Grzębską w roli tytułowej.

Wieczorem o godzinie 7.30, premiera niebywale oryginalnej arcywesołej komedii amerykańskiej G. Montgommery'ego: „Cały dzień bez kłamstwa...”. W czołowych rolach tej świetnej przekomicznej sztuki wystąpią pp. Trapso, Lewicka, Wołoszynowska, Klimontowiczówna, Grzębska, Smereczanka, Dobrzański, Dąbrowski, Ratschka i Winkler — z reżyserem sztuki, Kazimierzem Okornickim. Doskonałe urządzenie sceny, pomysły Ignacego Stahla.

W niedzielę, o godz. 3.30 popołudniu po cenach znacznie niższych przepiękna komedia arcyministra polskiej literatury dramatycznej Aleksandra dr. Fredry „Przyjaciele”.

Wieczorem o godz. 7.30, wspaniała opera komiczno-fantastyczna, O. Nicolai'a: „Wesołe kumoszki z Windsoru”.

— Teatr Nowości. Dziś popołudniu, o godz. 3-ciej, śliczna operetka Emeryka Kalmana: „Hrabina Marica”, w pierwszorzędnej reprezentacji artystycznej z p. Miłowską w partii tytułowej, oraz z p. Wawrzonowiczem, godnym jej partnerem. Wieczorem, o godz. 7.30, niesłodząca z afisza i stale wypełniająca widownie, czarująca opera komiczna J. Offenbacha: „Życie Paryskie”.

W niedzielę, o godz. 3-ciej popołudniu po cenach znacznie niższych — ulubiona, cudnie melodyjna operetka Kalmana: „Księżniczka Czardasza”, — ze znakomitą odtwórczynią roli tytułowej p. Heleną Miłowską. Wieczorem, o godz. 7.30, ciesząca się stale powodzeniem na wszystkich scenach polskich, przepyszna komedia amerykańska Hopwooda: „Nasza żonuzia”.

— Związek Akad. Młodzieży Zjednoczonej zawiadamia, że doroczne Walne Zgromadzenie odbędzie się w niedzielę dnia 14 bm. o godz. 15-tej w sali Pol. Domu Akad. fundacji J. i L. Hermanów przy ul. Królewskiej 1. 7. Obecność członków obowiązkowa.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przysyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O. 153.215.

Mówią, że...

do niedawna jeszcze uchodziliśmy za naród uprzejmy a szczególnie Lwów słynął ze swej gościnności, gotowości do usług i grzeczności.

coś się jednak zmieniło, jakoś po wojnie manieri nasze stały się... grubsze, staliśmy się szorstcy, opryskliwi, nieuprzejmi. Onegdaj obserwowaliśmy na jednej z najruchliwszych ulic miasta, podczas zbiórki nie już niechętnie ale wprost niegrzeczne zachowanie się pewnej grupy publiczności. Ostatecznie każdemu wolno nie dać, ale te uwagi! Dwu młodych ludzi pochodzi z puszką. Nie dostają nic, ale szlyszmy jak padają za nimi zdania: „Dość już tego naciągania(!) „Ciągłe dziadowanie”. Wyjść nie można, bo nie padają”. „Djabli nadali te zbiórki”. „Ze też policja...” itp. Mniejsza już o cel, który każdy powinien rozumieć, ale te głosne wyzywania i docinki! Inaczej dawniej było. Tak, ale ta postrojona dzisiejsza publiczność!... Szkoda mówić, wiemy o o niej sądzić. Pełno jej na dancinгах nocnych, w kawiarniach i innych lokalach, za to tam, gdzie nabrałaby dobrych manier i kultury świeci nieobecnością: w teatrach, na wystawach, w księgarniach. Inteligencja prawdziwa zeszała na dziady, wstydzi się wyjść na ulicę, bo nie ma w czem, więc też i ulica nabrała innego wyglądu. Niema co! Chamujemy! A w wielkiej mierze wina to tych, którzy ciągle jeszcze nie potrafią zrozumieć potrzeby tych warstw, które są „solą” społeczeństwa. Zapewne, można i bez „sol”. Ostatecznie można jeść i z koryta i też będzie się żyło. Zwłaszcza jeśli to koryto będzie ze złota!

— Wysprzedano do ostatniego miejsca dwa ostatnie przedstawienia „Porwania Sabineki” zmuszają dyrekcję Teatru Małego do zatrzymania na afiszu jeszcze przez kilka dni tej kapitalnej farsy, w której, w której dyr. Czarnowski i reżyser Rasiński zmuszają widownię do homerycznego śmiechu. Premiera wobec tego odbędzie się dopiero w połowie przyszłego tygodnia. W niedzielę z powodu uroczystości jubileuszowych św. Stanisława Kostki Teatr Mały nieczynny.

— Tryjesteński Kwartet smyczkowy znany już naszej muzycznej publiczności zespół, grać będzie w sezonie bieżącym jeden raz w poniedziałek 15 bm. O zespole tym jako jednym z najznakomitszych w Europie pisał m. i. „Kurjer Warszawski”. Produkcja Kwartetu była fenomenalnym zjawiskiem, jakie się niezmiernie rzadko spotyka, była idealnym wyrazem doskonałości artystycznej. Brzmienie Kwartetu Tryjesteńskiego jest cems, co zdaje się przechodzić chwylami poza naturę dźwięku instrumentów smyczkowych i staje się materializacją przedziwnej szlachetnej muzyki, jakiejś poza ziemskiej. Tutaj naprawdę dzieją się cuda piękności.

— Teatr „Pawie Oko” w Bagateli. Premiera doskonałej rewji w 24 obrazach p. t. „Pamiętamy się” odbędzie się dziś w sobotę tj. dnia 13 bm. Jak to było do przewidzenia wywołała zapowiedź otwarcia we Lwowie stałego Teatru rewjowego oparte go na wzorach paryskich i Wiednia niezwykle żywe zainteresowanie. Toteż zakup na bilety jest niezwykle silny. — Reszta biletów nabyć można w kasie Teatru Bagateli.

— „Sokół-Macierz” wzywa wszystkich członków (Druchny) na zebranie w niedzielę, dnia 14 listopada br. o godz. 11:45 punktualnie do małej sali od ul. Sokola 7. Porządek dzienny: 1) sprawozdanie z Rady Związkowej w Warszawie, 2) Przedstawienie programu uroczystości jubileuszowych 60-lecia. 3) Wybór komitetów zlotowych. Wobec zgłoszeń z całej Polski i spodziewanych bardzo licznych delegacji i wobec obowiązku przyjęcia Sokolstwa polskiego z całą wspaniałością i serdecznością, jaką Lwów się odznacza, wobec wspomnień zlotów przedwojennych, koniecznym jest, aby wszyscy członkowie bez wyjątku stanęli do pracy, która już się musi rozpocząć z całym pośpiechem. Spodziewamy się przeto, że żaden z członków nie uchyli się od obowiązku pracy nad należytem przygotowaniem jubileuszu własnego, najstarszego gniazda. Wstęp za okazaniem legitymacji.

— „Podstawy liryki Kasprowicza”. Prelekcja doskonałego znawcy twórczości Kasprowicza Ostapa Ortwna, urządzona staraniem Zawodowego związku Literatów Polskich, odbędzie się dziś w sobotę 13-go b. m. w sali ratuszowej o godzinie 7.30 wieczór. Bilety w cenach popularnych do nabycia wyłącznie u wejścia do sali przed odczytem.

— Żalobne nabożeństwo za niezapomnianych nigdy Fundatorów „Gwiazdy”: ś. p. Karoliny z książąt Poninckich ks. Lubomirskiej, śp. Franciszków Kobielskich i śp. Jana Nazalewicza, odbędzie się staraniem „Gwiazdy” lwowskiej w poniedziałek 15 listopada b. r. o godzinie 10 rano w kościele OO. Dominikanów. Na nabożeństwo to zaprasza Wydział wszystkich członków Stowarzyszenia.

— Niedzielne popularne wykłady higieniczne. W niedzielę, 14 listopada odbędzie się o godzinie 11-tej przed południem w kinoteatrze Marysionka wykład dra Witolda Łuczynskiego p. tyt.: Wpływ życia i jego warunków na używalność naczyni krwionośnych i serca, z pokazem licznych przeżrocz. Początek punktualnie o godzinie 11-tej.

— Koło Mechaników L. O. P. P.! Rozdanie świadectw z Kursu mechników - lotniczych, urzązonego staraniem Wojewódzkiego Komitetu L. O. P. P. we Lwowie i Instytutu technologicznego — odbędzie się w niedzielę dnia 14 bm. o godzinie 12-tej w sali Instytutu technologicznego ul. Bourlarda. Po rozdaniu świadectw odbędzie się Walne Zgromadzenie Koła.

— „Związek Obrońców Lwowa z listopada 1918 r.,” poczuwa się do miłego obowiązku, tą drogą złożyć wyrazy szczerego podziękowania P. T. Książnicy Atlas, S-ce naftow. Dniestrzańskiej za hojnie udzielone subwencje na rzecz wdów i sierot po Obrońcach Lwowa, oraz wszystkim Firmom, Instytucjom i P. T. Kupcom za tylokrotne przyjście Związkowi z pomocą datkami pieniężnymi czy też w naturze”.

— Wydział „Gwiazdy” lwowskiej zawiadamia Członków Stowarzyszenia, że mogą ubiegać się o bezzwrotny zasiłek z fundacji ś. p. księcia Hieronima Lubomirskiego, której odsetki przeznaczane są corocznie dla jednego z członków „Gwiazdy” lwowskiej, celem dopomożenia mu w otwarciu samodzielnego warsztatu pracy. Bliższe informacje codziennie wieczorem w Biurze Stowarzyszenia, dokąd też należy wnosić podania, najpóźniej do niedzieli 21 listopada b. r.

— Na oceanie elektrycznym. Pod tym tytułem odbędzie się w niedzielę 14 bm. prelekcja inż. Libańskiego, w Sokału — staraniem Tow. N. S. W., które pod przewodnictwem prof. Słowika, organizuje szereg wykładów popularnych.

— Z Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Dziś w sobotę dnia 13. bm. o godz. 6-tej wieczorem w sali Giełdy (gmach Izby Handlowej) odbędzie się wieczór dyskusyjny, który zagał dr. Leon Jekes, na temat „Manifest Finansistów”. Goście mile widziani.

— Kurs nauki obywatelstwa. Staraniem krakowskiego oddziału Towarzystwa „Służba obywatelska” odbędzie się w Krakowie kurs „Nauki obywatelstwa” od 22/XI. do 22/XII. br. Wykłady i seminarja odbywać się będą w Państwowej szkole zawod. żeńskiej. Zwierzytniec ul. Syrokomli 15. Zarząd kursu służy chętnie pomocą w wyszukiwaniu pomieszczenia dla słuchaczy, oraz udzielać będzie wszelkich wskazówek. Adres: Kraków, Zwierzytniec ul. Syrokomli 15 na ręce przewodn. Heleny Witkowskiej lub sekretarki Róży Książkiewiczowej

— Odwołanie wykładu. Zapowiedziane na 14 i 15 bm. wykłady szefa Sztabu O. K. VI. plk. Szt. Gen. Koca (z serii Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich i Politechnicznych) zostały odwołane i odbędą się 28 bm. na temat: „Wojna nowoczesna wojną narodową” i 2 grudnia na temat: „Powstanie armji polskiej”.

— XVI. posiedzenie Koła Lwowskiego T. N. S. W. odbędzie się w sobotę dnia 13 listopada o godzinie 8-mej (7.30) wieczorem, w zwykłej sali posiedzeń Koła gimnazjum I. ul. Kubał, sala kl. V. II. p.

— Samobójstwo w Kleparowie. W Kleparowie we własnym mieszkaniu (Sobieskiego) powiesił się 60-letni kowal Jan Żółtowski. Powód samobójstwa na razie nieznan. Zwłoki odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

NADESLANE.

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 693

Apteka M. ETTINGERA LWÓW, plac GOŁUCHOWSKICH.

Kurjer Radjowy

Program radjokoncertów na dziś:

Warszawa (400.) Godz. 17.30. Jazz-Band. — Godz. 19.00. Odczyt p. t. „Wacław Sieroszewski” wygłosi redaktor Debicki. — Godz. 20.30. Koncert wieczorny.

Budapeszt (535.6.) Godz. 20.00. „Faust” przez Goethego. Studium i przedstawienie.

Zurich (500.) Godz. 19.00. Bicie dzwonów z kościołów zurychskich. Berlin (483.) Godz. 20.30. Wieczór tańca.

Oslo (370.4.) Godz. 21.00. Program z Variete.

Frankfurt (394.7.) Godz. 20.15. Koncert wokalny Roberta Koppela.

Wrocław (357.1) Godz. 22.15. Muzyka taneczna.

Praga (348.9.) Godz. 20.00. Koncert wieczorny.

Mediolan. (315.8.) Godz. 23.00 Jazz-Band.

Lipsk (322.6.) Godz. 20.30. Wesoły wieczór z udziałem artystów dramatycznych i orkiestry.

SCHEMATY DWU I TRZY-LAMPOWYCH APARATÓW.

Tym radioamatorom, którzy chcą poświęcić kilka wieczorów na sporządzenie odbiornika radiowego możemy polecić wypróbowane schematy dwu-lampowej negadyny i trzy-lampowej Remartza. Warszawskie wydawnictwo Radioamatora dostarczyło tutaj firmie Radio-Kinofot Lwów. Trzeciego Maj 11 a, teczki Radioamatora No 1 dwu-lampowa negadyna i No. 2, 3-lampowy Remartz. Przeprowadzone obliczenia kosztów sporządzenia aparatu wedle dokładnych danych teczki No. 1, t. j. dwu-lampowej negadyny i teczki No. 2, 3-lampowego Remartza, przekonują, że można uzyskać doskonały odbiornik radiowy, wydawszy na zakup pierwszorzędnych części składowych od 100

Kurjer ekonomiczny.

ZJAZD DYREKTORÓW GIEŁD TOWAROWYCH.

W Krakowie odbyły się obrady zjazdu dyrektorów giełd towarowych Rzeczypospolitej polskiej. W obradach wzięli udział pp.: dyr. Staniszewski imieniem giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie, dyr. Głowacki imieniem giełdy zbożowej i towarowej w Poznaniu, dyr. dr. Paneth imieniem giełdy zbożowej i towarowej we Lwowie. Giełdy zbożowa i towarowa w Krakowie reprezentowane były przez prezesa giełdy p. Żeleńskiego, wiceprezesów: pp.: Bincera i Buszczyńskiego, dyr. dr. Landy'ego i syndyka dr. Cieszyńskiego. Podłożem zjazdu jest konieczność nowelizacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. i jego przystosowanie przepisów do potrzeb życiowych handlu. Po dwudniowych obradach ustalono zmiany, które w przygotowanej noweli winny być uwzględnione i to zarówno w sprawie przepisów, normujących organizację giełdy, jak i co do zakresu działania giełdowych sądów rozjemczych.

GIEŁDA LWOWSKA.

Zainteresowanie dla akcji zwiększone. Kursa przeważnie utrzymały się na dotychczasowej wysokości. Potaniały tylko następujące papieery: Browary, Tespy, Parowozy. — Duża chęć kupna Lokomotyw, podaż niedostateczna.

Podaż nadal duża przy odpowiednim popycie. Tendencja chwiejna. Usposobienie dość ożywione.

Kotowane: Bk. Hipoteczny 0.63, 0.64; Przemysłowy 0.17, 0.18; Browary 104.00; Chodorów 107.00; Cmiełów 0.25, 0.26; Lokomotywy 1.90; Gazolina 2.40; Nitrat 0.12; Oikos 29.00; Parowozy 0.27 i pół; Tesp 17.30.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Skromny przydział wagonów dyrekcji lwowskiej, wywołał na giełdzie lekko ożywioną podaż, o ile w najbliższej przyszłości dostateczna ilość wagonów będzie dostarczona, spodziewać się należy znacznej niżki cen zbóż chlebowych. Tendencja dla towaru nadającego się do natychmiastowej dostawy zwykła, pozatem ustabilizowana. Usposobienie ożywione.

Pszenica dworska 48.00—48.50; pszenica zbiorowa 46.00—47.50; żyto 37.25—38.25; Owies 30.00—31.00; kukurudza rumuńska 31.00—32.00; fasola krasa 41.50—43.50; otręb żytni netto bez worka 21.50—22.50; otręb pszenny netto bez worka 22.-; mak niebieski 175.00—185.00.

Reszta cen bez zmiany i wszystkie ceny szacunkowe.

Opisujcie się do Ligii Obrony Powietrznej Państwa.

Z kraju.

× **Pożyczka 15 milionów dla Łodzi.** Magistrat Łódzki otrzymał od konsorcjum angielsko-amerykańskiego oferty w sprawie udzielenia Łodzi pożyczki 15 milionów dolarów na 8 procent rocznie. Pożyczka ta ma być użyta na inwestycje miejskie a to wodociągi, nową gazownię i szpitale miejskie.

× **Skazanie kierownika szkoły za podrabianie świadectw szkolnych.** Sąd karny w Łodzi rozpatrywał sprawę Strofa, kierownika szkoły powszech. w Zelawie. Wraz z żoną podrabiał on świadectwa szkolne i sprzedawał po 200 zł. Sąd skazał Strofa na 1½ roku więzienia a żonę jego na 6 miesięcy.

konana przez parę Besnoras i Borotra 2:6, 2:6.

Prasa paryska bardzo szeroko rozpiszywała się o sukcesach obu graczy polskich i podnosiła świetną technikę i spokój w grze Kleimadla.

W sobotę 13 i niedzielę 14 b. m. odbędą się na Cytadeli dwudniowe zawody w piłce nożnej — prawdopodobnie ostatnie w tym sezonie między Hasmoneą a Spartą pierwszego, zaś Lechią drugiego dnia.

Hasmonea tak z Lechią, jak również Spartą poniosła klęski w ostatnich spotkaniach, wystąpi tym razem przez oba dni w najlepszym swym składzie, by te klęski zrehabilitować. W niedzielę poprzedzą zawody Sparta II. — Hasmonea II. Początek zawodów w sobotę punktualnie o godz. 2.15, w niedzielę o godz. 10.30.

Janina (Złoczów)—A. Z. S. (Lwów) finałowe zawody o mistrzostwo klasy „B” (o wejście do klasy „A” odbędą się w niedzielę, 14 b. m. o godz. 2 popołud. na boisku 19 p. p. Cytadela. Zawody te zapowiadają się nadzwyczaj interesująco, gdyż od wyniku tych zawodów zależy, która drużyna wejdzie do „A” klasy. W razie wygranej przez Janinę, wejście jej do A. klasy jest nieuniknione, zaś w wypadku przegranej musiałby Janina wysilić wszystkie

swe siły by wygrać z Pogonią w Złoczowie i tem samem utrzymać się na pierwszym miejscu. Drużyna A. Z. S. zechce też przypuszczalnie zrehabilitować się za ostatnią przegraną poniesioną od Janiny w Złoczowie i okazać, że jej przegrana była niezasłużona, raczej dziełem przypadku. Obie drużyny wystąpią w pełnych składach, więc należy się spodziewać bardzo ciekawej gry. Publiczność lwowska powinna się licznie stawić na boisku, by przypatrzeć się walce kandydatów do A. klasy.

Fanatyzm klubowy.

„Kraża w Złoczowie — wprawdzie jeszcze nie sprawdzone pogłoski, jakoby na posiedzeniu Wydziału Gier i Dyscypliny LZOPN. dnia 4 bm. przy udziale aż 5 członków „Pogoni” stryjskiej odbytem — miano wniesiony przez ten klub oszczerczy i kłamliwy protest przeciw wynikowi odbytych dnia 31 ub. m. między tym klubem a PKS. „Janina” w Złoczowie zawodów finałowych o wejście do klasy „A” — rzekomo rozstrzygnąć na korzyść klubu sport. „Pogoń”. Społeczeństwo tutejsze ani na chwilę nie wątpi, że sprawa ta nie mogła być załatwiona bez wysłuchania strony przeciwnej, a li tylko na gołosłowne kłamliwe i oszczercze w dodatku twierdzenie fanatycznych zwolenników i samych graczy „Pogoni” stryjskiej. Decyzja ta skrzywdziła by w najwyższym stopniu otaczany powszechną opieką tut. społeczeństwa nasz młody i ambitny klub, który od samego początku swego istnienia idzie zawsze po linii prawdziwie sportowej, zastosowując się bezwzględnie do rozporządzeń i decyzji swoich przełożonych Władz sportowych. Zbytecznym byłoby wyliczanie oszczerczych zarzutów, czymonych „Janinie” przez „Pogoń” stryjską a nadających się jedynie na drogę sądową. Chcielibyśmy przytoczyć tylko kilka faktów. I tak najprzykreszyszem dla nas jest nieuzasadniony niczem, brutalny atak na szanowanego powszechnie i wielce dla naszego miasta i naszej polskiej placówki sportowej zasłużonego komisarza rządowego i burmistrza p. Dra Moszyńskiego za to, że po narzuceniu nader brutalnej i ordynarnej, a niewidzianej tu nigdy gry. przez reprezentantów sportu stryjskiego i po rozbiciu prawie do nieprzytomności jednego z najlepszych naszych graczy, wszedł po odgwizdaniu przerwy przez p. Sędziego na boisko w trosce o zdrowie i życie swoich mieszkańców, prosząc p. Sędziego o wzięcie w opiekę graczy, gdyż w przeciwnym razie, zmuszony będzie zawody przerwać. Wydział Gier i Dyscypliny musi więc przed zapadnięciem decyzji wziąć poważnie pod rozwagę, czy czyn ten zasłużonego Obywatela i zasłużonego sportowca, czuwającego nad sportowem pojmowaniem zasad sportu i nie spaczania pojęć sportowych, może służyć za atut do protestu drużynie stryjskiej. Przeciwnie p. Sędzia i Prezes OKS. Lwów postępowanie to zaaprobował, przeprowadzając zawody do końca i zapewniając im sprawiedliwy wynik. Tu zauważymy tylko i przytoczymy zdanie p. Sędziego po zawodach w obecności kilku poważnych osób, że „Pogoń” grała od samego początku bardzo brutalnie, a gdyby „Janina” pod koniec zawodów nie zastosowa-

ła częściowo systemu odwetowego, osiągnęłaby znacznie lepszy wynik. Złoczowskie społeczeństwo czeka więc niecierpliwie na oświadczenie się p. kpt. Goetta i nie wątpi ani na chwilę, że nie da się On steroryzować „Pogoni” stryjskiej, tak jak to usiłowała uczynić „Pogoń” po zawodach w cukierni p. Maćkówki i że w pełni zasługuje na zaufanie, jakim dotychczas obdarzała Go sportowa publiczność Złoczowa, jako uosobienie sprawiedliwości i czystości sportu. Drugim kłamstwem, świadczącym o wartości moralnej, wniesionego przez „Pogoń” protestu jest fakt, że powołuje ona jako naocznygo świadka zawodów p. Sędziego Goldstauba, który w tym samym czasie prowadził zawody mistrzowskie między ZKS. Złoczów a SKS. Stanisławów. — Widzieliśmy w Złoczowie wiele i lepszych drużyn, które jak „Rewera” stanisławowska strzelały pierwszą bramkę, ale jak to mogą stwierdzić PP. Sędziowie: Budzianowski, Decowski, Seemann i inni, tak drużyna ta i publiczność zachowywały zawsze bezwzględny spokój i uznanie dla PP. Sędziów. Pierwsza brutalna „Pogoń” stryjska usiłuje w ten sposób wywalczyć sobie terrorem wejście do „A” klasy, co się jej bez narazienia powagi naszych Władz dyktarskich udać nie może. Komiteta naszych 3 najlepszych graczy, zmuszająca do wystąpienia we Lwowie i Stryju w rezerwowym składzie niech świadczy sama o brutalnej grze sportowców stryjskich, popieranym, jak mówią, usilnie o wejście do „A” klasy. Dalej niech świadczy o grze Ich fakt, że p. Dyrektor tut. Gimnazjum chce zabronić graczom - studentom wyjazdu na zawody rewanżone do Stryja. (kazeł).

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30

Sobota 13 listopada 1926.

Po raz I-szy.

Cały dzień bez kłamstwa

Farsa w 3-ach aktach G. Montgomery'ego.

OSOBY:

E. M. Ralston	właściciele banku	Ratschka
Bor Bennett		Winkler
Van Dusen		Okornicki
Dick Donnelly		Dąbrowski
Pastor Doran		Dobrzański
Pani Ralston		Trapszo
Gwen, jej córka		Lewicka
Ethel Clark		Klimontowiczówna
Mabel		Wołoszowska
Sabel		Grzębska
Marta, służąca		Smereczanka

TEATR NOWOSCI.

Sobota 13 listopada 1926.

Życie Paryskie

Opera komiczna w 5-ciu akt.

OSOBY:

Baron de Gondremarck	Tatrzanski
Frick	Sowiński
Prosper	Kalinowski
Bobinet	Ruszkowski
Raul de Gardefeu	Wawrzkowicz
Urban	Paszkowski
Józef, przewodnik	Kopczewski
Gontran	Szymański
Alfons, służący Raula	Szymański
Baronowa Krystyna de Gondremarck	Lozińska
Pani de Quimper-Karadec, wdowa	Kasproviczowa
Paulina	Korablanka
Metella	Brzeska
Gabrje	Grabowska
Pani de Folle-Verdure	Żelichowski
Leonja	Ostrowska
Ludwika	Okońska
Klara	Popowiczówna
Bazylijczyk	Szmidłówna
Urzednik ruchu	Bykowski

KURJER SPORTOWY.

Dziś: 2.15 pop. Boisko Cytadeli. SPARTA—HASMONEA.

Baden-Szwecja-Baden 7:2 (4:1).

Praga. W dniu 11 bm. powróciła Sparta ze swego tournée po Ameryce, witana ożywionie na dworcu przez reprezentację związku i klubu.

Sparta rozgrała w Ameryce 12 zawodów z czego 7 wygrała, 2 przegrała a w 3 wyszła na remis.

KLEINADEL PRZECIWKO BOROTRZE.

Paryż. W półfinale gry panów o Puchar Gault'a spotkał się Kleinadel z drugim tenisistą świata Borotrá. Zapowiadała się kompletna porażka Polaka. Tymczasem Kleinadel w pierwszym secie górował spokojem i taktyką nad przeciwnikiem i wygrał w stosunku 6:3. W drugim secie z początku przeważał znów Kleinadel i prowadził 3:1. Zanosiło się na porażkę Borotry. Ale tu nastąpiła chwila przelotowa. Po Kleimadlu znać zmęczenie, tymczasem Borotra opanował się zupełnie i wygrywa drugiego seta 6:3. Trzeci decydujący set wygrywa już pewnie Borotra 6:1.

W drugim półfinale zwycięzca Czetwertyńskiego Denys Laurent zwyciężył niespodziewanie mistrza Londy Jacoba 6:3, 2:6, 6:2.

W półfinale gry mieszanej paradies Landes i Kleinadel została po-

NAJTANIEJ

Lwów
Boimów, 1.POLECAMY
WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI
CUKRU
SPRZEDAŻ DETAJLICZNA.Lwów
Boimów, 1.

NAJTANIEJ

Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarozamy do domu. 2433

**A JEDNAK NIE WSZYSTKO
MOŻNA NABYC ZA PIENIĄDZE**

ROCKFELLER — choćby wydał miliony — nie przeczyta lepszej książki, niż powieść Tolstoja, Stevensona, Hamsuna, Wellsa, którą każdy dziś może dostać za 95 groszy.

**ZA CENĘ NAJGORSZEGO PUDEŁKA
NAJLICHSZYCH PAPIEROSÓW.**

**BIBLIOTEKA GROSZOWA
WARSZAWA, MONIUSZKI 11.**

W ostatnich tygodniach wydała:

L. Tolstoj — Hadzi Murat
R. L. Stevenson — Djament Radży
Strindberg, Hamsun — Opowieści
H. G. Wells — Kraina Słepców
Adolf Dygasiński —

Na warszawskim bruku.

(wydania zbiorowego tom pierwszy).

Drukujemy: **BENNETA, DOSTOJEWSKIEGO, COLLODIEGO, JOKAYA, WALTER SCOTTA.**

Tom 95 gr. Abonament kwartalny 9'95.

Dla prenumeratorów darmo magazyn „HP” dodatki dla młodzieży.

Kupno i sprzedaż.

JADALNIA dębowa modna, sypialnia mahoniowa wiedeńska. Do sprzedania. Wiadomość Rynek 42. Firma Markiewicz, sklep korzenny. 3209

MIÓD NA ŚWIĘTA prawdziwy pszczołny kuracyjny z własnej pasieki wysyła w 5 kg. blaszankach za 12'80 zł. po nadesłaniu 2 zł. zadatku Łotocki w Kamionce p. Bogdanówka (Małopolska). 3215

Posady i prace.

Przedrukarz
poszukuje posady
Antoni Bzówka.
Poznań, Kosińskiego 8
u pp. Janickich.

KRAWCZYNI bardzo zdolna z powodu stagnacji przyjmie szycie w domach prywatnych. Zofji 10 parter prawy. 3217

MECHANIK kowal lat 36 siła pierwszorzędna, obejmie najchętniej dwór. Łaskawe zawiadomienie do „Kurjera Lw.” pod Kmicic.

Nauka i wykowanie.

STENOGRAFJI wyczą obecnie darmo, listownie Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygła 12. 3187

Różno.

PRACOWNIA sukien Lucyny ul. Mikołajka 18/1. p. (naprzeciw Lektora) przyjmuje wszelkie przeróbki, modernizowanie futer. 3159

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową na nazwisko Jan Słocki wydaną przez P. K. U. miasto Czortków. 3219

UNIEWAŻNIA się książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Kałusz na imię Józef Hüttl rocznik 1892. 3220

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Złoczów na nazwisko Matwij Pobereźnik ur. w r. 1896 w Ostaszowcach, dow. Zborów, P. K. U. Złoczów. 3169

INSERUJECIE
w
Kurjerze Lwowskim!

Tani tydzień
Kapelusze dla Pań

najnowszego wzoru, w najlepszych gatunkach gustownie wykonane, sprzedają niżej cen fabrycznych składnicy fabryki 3198-1

Rudolfa Neuwelta

pl. Marjański 8. Krakowska 25.
Kazimierzowska 25. Gródecka 72.

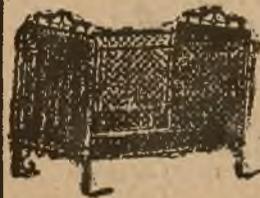
Popierajcie cele T. S. L.

ZAKŁADY GRAFICZNE
A. HEGEDŰS
Sp. z ogr. odpow.
Lwów, ul. Sw. MICHAŁA 4,
(boczna Kościuszki).
wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nado WYROBY LITOGRAFICZNE TŁOCZENIE, oraz wszelkie roboty w zakresie ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFJI WCHODZĄCE.
TELEFON: 19-14.

Zboże
i wszelkie produkty rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek
Firma „Polski Towar” Ska Lwów, Kopecznika 9.
telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol”. 2181

Dziela, Broszury Afisze Czasopisma
oraz **wszelkie druki**
po cenach umiarkowanych
przyjmuje
DRUKARNIA POLSKA
Lwów
ul. Chorążczyzna 17.
Tel. 29-19.

ROK ZAŁOŻENIA 1899.
M. A. AUGUSTYN
magazyn futer
przyjmuje wszelkie roboty w zakresie kuśnierstwa wchodzące, jakoteż przechowanie futer przez lato
Lwów, ul. Rutowskiego 1. 7.

Na raty! MEBLE Na raty!

Otomany, kanapki, łóżka składane, materace-wkłady, łóżka polowe, wózki dzieciinne, garnitury salonowe, poleca najtaniej wytwórnia wyrobów tapicerowanych 3059

STEIL i Ska Lwów, Kazimierzowska 28. Tel. 33 59.

Walne Zgromadzenie.

członków Małopolskiej Spółdzielni Spożywczej z ogr. odp. we Lwowie ul. Kohnowska 1. odbędzie się 5. grudnia 1926 o godzinie 10 przed południem w lokalu spółdzielni z następującym porządkiem dziennym.

1. Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia. 3223
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni.
4. Wybór Zarządu likwidacyjnego.
5. Odczytanie sprawozdania rewizora odbytej w dniu 3. października 1926 r. rewizji z ramienia Powszechnego Związku we Lwowie, oraz przyjęcie do wiadomości.
6. Wnioski i interpelacje. ZARZĄD.

PUDER, MYDŁO i KREM
BÉBÉ SZOFMANA

niezbędne do pielęgnowania ciała niemowlęcia, a niezawodne środki dla dorosłych o wrażliwej cerze, Żądać w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. Prawdziwe — ze znakiem „AREOPLAN”. 3025

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryczny zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłano i nekrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronice, komunikaty, paski i inseraty na stronach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 45 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobne ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowem tłustym drukiem podwójnie.